

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické
destinace**

Třebíč

Bakalářská práce

Autor: Michaela Jašová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Hradec Králové

Duben 2020

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 29.4.2020

.....

Michaela Jašová

Poděkování:

Děkuji vedoucí své bakalářské práce Ing. Veronice Židové, Ph.D., DiS. za odborné vedení práce a její cenné rady, které mi během zpracovávání práce poskytla. Dále děkuji Ing. Lucii Floriánové, specialistce cestovního ruchu ve městě Třebíč, která mi i přes ztížené podmínky poskytla rozhovor.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá zhodnocením potenciálu cestovního ruchu vybraného území, konkrétně městem Třebíč. V teoretické části je popsán pojem destinace cestovního ruchu a dále je zde rozebrán potenciál a druhy předpokladů cestovního ruchu, kterými jsou lokalizační, selektivní a realizační. Praktická část se zabývá charakteristikou města Třebíč, které se nachází na západě Moravy, v jihovýchodní části Kraje Vysočina. Dále jsou v praktické části popsány předpoklady této destinace a je provedeno samotné hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny. Výsledkem práce je zjištění, jak vysoký potenciál má Třebíč z hlediska turismu a zda v tomto městě převažuje kulturní nebo přírodní potenciál. Dle výsledků šetření jsou navržena doporučení a možná řešení, která by mohla poskytnout podklad pro rozvoj cestovního ruchu v dané destinaci.

Klíčová slova:

Cestovní ruch; potenciál cestovního ruchu; Třebíč; předpoklady cestovního ruchu; UNESCO památky

Annotation

Title: Evaluating a territory's touristic potential

This Bachelor Thesis evaluates the potential of tourism in selected area, specifically in the town Třebíč. In the theoretical part of the thesis is described the term of tourism destination, potential and types of tourism supposition, which are localization, selective and realization. The practical part of the thesis deals with the characteristic of the town Třebíč, which is located in the west of Moravia, in the southeastern part of Vysočina Region. There are also described conditions of the chosen destination and the analysis of tourism potential has been done. The result of this Thesis is determination of the level of tourism potential in this town, whether the cultural or the natural one dominates. According to the results of the

survey are suggested recommendations and possible solutions that could provide some data for the development of tourism in the given destination.

Key words: tourism; tourism potential; Třebíč; evaluation of tourism potential; UNESCO sights

Obsah

1	ÚVOD	1
2	CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ	2
2.1	Cíl práce	2
2.2	Výzkumné otázky	2
2.3	Sběr informací	2
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	5
3.1	Destinace	5
3.2	Potenciál a předpoklady cestovního ruchu	6
3.2.1	Realizační předpoklady	8
3.2.2	Selektivní předpoklady	9
3.2.3	Lokalizační předpoklady	10
3.3	Metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu	16
3.4	Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (2002)	17
4	PRAKTICKÁ ČÁST	20
4.1	Charakteristika města Třebíč	20
4.2	Popis předpokladů města Třebíč pro cestovní ruch	22
4.2.1	Lokalizační předpoklady	22
4.2.2	Realizační předpoklady	29
5	VÝZKUM	31
5.1	Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu	31
5.1.1	Přírodní pozoruhodnosti	31
5.1.2	Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	32
5.1.3	Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	32
5.1.4	Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	33
5.1.5	Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	34

5.1.6	Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	35
5.1.7	Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	36
5.1.8	Vhodnost krajiny pro venkovský turismus.....	37
5.1.9	Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	38
5.1.10	Vhodnost krajiny pro horolezectví.....	39
5.1.11	Vhodnost krajiny pro závěsné létání	39
5.1.12	Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost.....	40
5.1.13	Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	41
5.1.14	Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků.....	41
5.1.15	Kulturně historické památky a soubory.....	42
5.1.16	Skanzeny a muzea	43
5.1.17	Lázeňská funkce.....	44
5.1.18	Kongresy a konference.....	45
5.1.19	Kulturní akce	46
5.1.20	Sportovní akce.....	47
5.1.21	Církevní akce.....	48
5.1.22	Veletrhy a tematické trhy.....	48
5.1.23	Místní produkty	49
5.1.24	Příhraniční specifika	50
5.2	Shrnutí výsledků podle Bíny	51
5.2.1	Diskuse výsledků.....	52
6	SHRnutí VÝSLEDKŮ	55
6.1	Odpovědi na výzkumné otázky	55
7	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ.....	58
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
9	SEZNAM TABULEK	68

10	SEZNAM OBRÁZKŮ	70
11	PŘÍLOHY.....	71

1 ÚVOD

Město Třebíč, které se pyšní svou dlouhou historií, která sahá až do 11. století se nachází v jihovýchodní části Kraje Vysočina. Toto město je známo především zásluhou kulturních památek. K nejvýznamnějším a nejznámějším z nich patří Bazilika sv. Prokopa, Židovská čtvrť a Židovský hřbitov, které jsou od roku 2003 zapsané na Seznamu kulturního dědictví UNESCO. Třebíčské židovské památky jsou také jedinými samostatně zapsanými památkami na Seznamu kulturního dědictví UNESCO, hned po Jeruzalému.

Hlavním důvodem výběru tohoto tématu bakalářské práce je iniciativa autorky, jelikož v tomto městě několik let žije. Dalším důvodem je také to, že toto město je díky zapsání na Seznam kulturního dědictví UNESCO z pohledu cestovního ruchu velmi zajímavé. Cestovní ruch se v tomto městě mírně zvyšuje a to díky realizaci prohlídkových okruhů po židovských památkách přímo s průvodcem, obnovení expozic v synagoze, nebo zásluhou různých moderních technologií, které nabízí například interaktivní expozice „*Cesty časem*“ (trebic.cz, 2018a).

V úvodu práce je popsán cíl práce, výzkumné otázky a metodika zpracování. Teoretická část je zaměřena na pojmy vztahující se k potenciálu cestovního ruchu dané destinace. K těmto pojmům patří destinace, potenciál a předpoklady cestovního ruchu. Předpoklady cestovního ruchu jsou dále rozčleněny ještě na realizační, selektivní a lokalizační a jsou podrobněji popsány. V praktické části práce je popsána charakteristika města Třebíč spolu s lokalizačními a realizačními předpoklady tohoto města z hlediska cestovního ruchu. Lokalizační předpoklady jsou ještě rozděleny na přírodní a kulturně historické. Po praktické části následuje výzkum, který se opírá o Bínovo hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. V závěru práce jsou pak zodpovězené výzkumné otázky a popsány výsledky vyplývající z výzkumu.

Záměrem práce je zjistit a poukázat na to, jak moc je toto město kulturním a představit tak jeho celkový potenciál z hlediska cestovního ruchu. Na základě toho je stanoven cíl práce i výzkumné otázky.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnotit celkový potenciál cestovního ruchu ve městě Třebíč na základě zvolené metodiky a zjistit, zda je možné, popřípadě na co, nalákat více návštěvníků do tohoto města. Dalším cílem je zodpovědět stanovené výzkumné otázky a zjistit, zda ve městě Třebíč převažuje kulturní či přírodní potenciál. Také je zapotřebí stručně charakterizovat vybranou oblast a popsat předpoklady, kterými město Třebíč prosperuje. Výsledky práce by mohly posloužit jako užitečný podklad pro další případné zkoumání města z hlediska jeho potenciálu a turismu.

2.2 Výzkumné otázky

Otázka č. 1: *Jak velký je potenciál cestovního ruchu ve městě Třebíč?*

Otázka č. 2: *Jaký typ potenciálu ve městě Třebíč převažuje?*

Otázka č. 3: *Jaké jsou silné stránky cestovního ruchu ve městě Třebíč?*

Otázka č. 4: *Jaké jsou slabé stránky cestovního ruchu ve městě Třebíč?*

Otázka č. 5: *Je dostatečná propagace města z hlediska cestovního ruchu?*

2.3 Sběr informací

Sekundární sběr informací a dat týkajících se teoretické části bakalářské práce probíhal především pomocí knižních zdrojů. Získané informace byly následně využity pro vysvětlení pojmů vztahujících se k potenciálu cestovního ruchu dané destinace.

V rámci práce byl uskutečněn také primární sběr informací a to formou polostrukturovaného rozhovoru. Tento rozhovor probíhal, vzhledem k vyhlášení nouzového stavu, online formou skrz sociální sítě a byl veden s Ing. Lucií Floriánovou, která je specialistkou na cestovní ruch v Třebíči. Rozhovor se skládá z 9 otázek, které byly připravené předem, a které jsou podkladem k zodpovězení výzkumných otázek.

K získání odpovědí na stanovené výzkumné otázky byly na základě prostudovaných knižních a internetových zdrojů v praktické části nejprve popsány lokalizační předpoklady, jako reliéf, klima, vodstvo, fauna a flóra. Dále kulturně historické předpoklady, do kterých spadaly kulturně historické památky a společenské a sportovní akce v Třebíči.

Pro zhodnocení potenciálu ve městě Třebíč byla zvolena metoda podle Bíny (2002), která hodnotí potenciál cestovního ruchu v obcích České republiky a podle které je postup celkem důkladně popsán. Tato metoda hodnotí různé složky lokalizační předpokladů potenciálu cestovního ruchu pomocí bodovacího systému (viz tabulka č. 1). Nejprve jsou hodnoceny přírodní subsystémy a poté subsystémy kulturní. K získání informací, k posuzování zařazení destinace do stupňů lokalizačních podmínek, bylo využíváno především informací z internetových stránek. Byly prostudovány oficiální stránky města Třebíč a stránky týkající se různých aktivit a zajímavých míst v této destinaci. Informace získané z webových stránek byly doplněny ještě o informace z knižní literatury, místních průvodců a vlastních poznatků. Body, které byly na základě prostudované literatury dané složce potenciálu uděleny, pak vyjadřují, jak moc je daný segment důležitý pro zkoumané území a jak moc je tato destinace potenciální pro rozvoj cestovního ruchu. Následně jsou body sečteny jak odděleně za přírodní a kulturní subsystém, tak i souhrnně a tento výsledek je pak odpovědí na stanovené výzkumné otázky.

Tabulka 1: Bodovací hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví	2		
Vhodnost krajiny pro závěsné létání	2		
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	2		
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	2		
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	1		
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňská funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletrhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Zdroj: vlastní zpracování podle Bíny (2002)

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Destinace

Pojem destinace je chápán z různých úhlů pohledů a každý z autorů vymezuje tento pojem trochu jinak. Z obecného hlediska znamená destinace konkrétní místo, kam směřuje účastník cestovního ruchu (Zelenka a Pásková, 2012). Podle těchto autorů tento pojem však nemusí být vždy spojován pouze s turismem.

Podle Páskové (2014) můžeme destinaci cestovního ruchu definovat jako územní celek, pro který je typický společný postup při využívání potenciálu k rozvoji cestovního ruchu, sdílená kapacita území, společný životní cyklus a společné procesy cestovního ruchu. Destinace je především vnímána jako místo, kde se nachází různé atraktivity, s nimiž jsou spojeny zařízení a služby cestovního ruchu, které si lidé zvolí pro svou návštěvu a kde stráví přinejmenším alespoň jednu noc (Királová a Straka, 2013). Dále Királová a Straka (2013) podle Davidsona a Maitlanda (1997) uvádí, že „*destinace jsou tradičně definovány jako teritoria, geografické prostory, krajiny, ostrovy, města*“ a podle Leipera (1995) definují destinaci jako určité místo, které lidé navštěvují a kde chtějí na nějaký čas zůstat z důvodů poznání určitých charakteristik destinace a vyzkoušení nabízených atraktivit.

Destinace jsou regionální, mezinárodně konkurenceschopné a strategicky řízené jednotky, které si vzájemně konkurují a které plní řadu funkcí jako marketingovou, nabídkovou či plánovací a jejich společným cílem je především prodej (Palatková, 2011). Dále podle ní destinace nabízí potenciálním zákazníkům odpovídající produkt a uspokojují tak jejich očekávání. Dle Palatkové (2011) má destinace sociálně-kulturní rozsah, čímž se rozumí lidé, kultura, tradice a také fyzický rozsah. Destinace podle ní nemusí být ani spojována s konkrétním fyzickým prostorem, ale může být pouze v myslích klientů.

V minulosti byl region cestovního ruchu chápán především jako homogenní region, avšak v dnešní době je vhodnějším pojetím destinace cestovního ruchu jako heterogenního územního celku, který je propojený destinačními procesy, které zde probíhají (Pásková, 2014). Dále uvádí, že destinaci je možné „*ztotožnit s určitou*

administrativně vymezenou územní jednotkou (obcí, krajem), účelově zaměřenou územní jednotkou (sdružení obcí, mikroregion), zákonně či dobrovolně či dobrovolně chráněným územím (NP, CHKO, biosférické rezervace UNESCO, památky světového dědictví UNESCO, geoparky UNESCO atd.) nebo kulturně historicky vymezenou územní jednotkou (etnografické oblasti).“

Typologizací destinací se zabývali například Buhalis (2000b) a Laws (1995). Je ale potřeba zmínit, že jednotlivým destinacím odpovídá více destinačních typů (Királová a Straka, 2013).

Podle Buhalise (2000a) je přitažlivost destinace cestovního ruchu charakterizována šesti komponenty, kterými jsou:

- attractions – primární nabídka cestovního ruchu, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost;
- accessibility a ancillary service – všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační zdravotnické, bankovní, poštovní služby);
- amenities – suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, které umožňují pobyt v destinaci a využití jejích atraktivit (ubytovací, pohostinská, sportovně-rekreační, kulturně-společenská a jiná zařízení);
- available packals – připravené produktové balíčky;
- activities - rozmanité aktivity.

3.2 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu

Potenciál cestovního ruchu lze označit jako celkovou hodnotu všech předpokladů cestovního ruchu (Zelenka a Pásková, 2012). Tuto hodnotu ale můžou snižovat negativní faktory rozvoje cestovního ruchu a k takovým faktorům zahrnuje Zelenka a Pásková (2012) například špatný stav životního prostředí, živelné události a katastrofy, kterými jsou zemětřesení, sesuv půdy, laviny či záplavy, dále se jedná o vysokou kriminalitu, nestabilní politickou situaci nebo o epidemie.

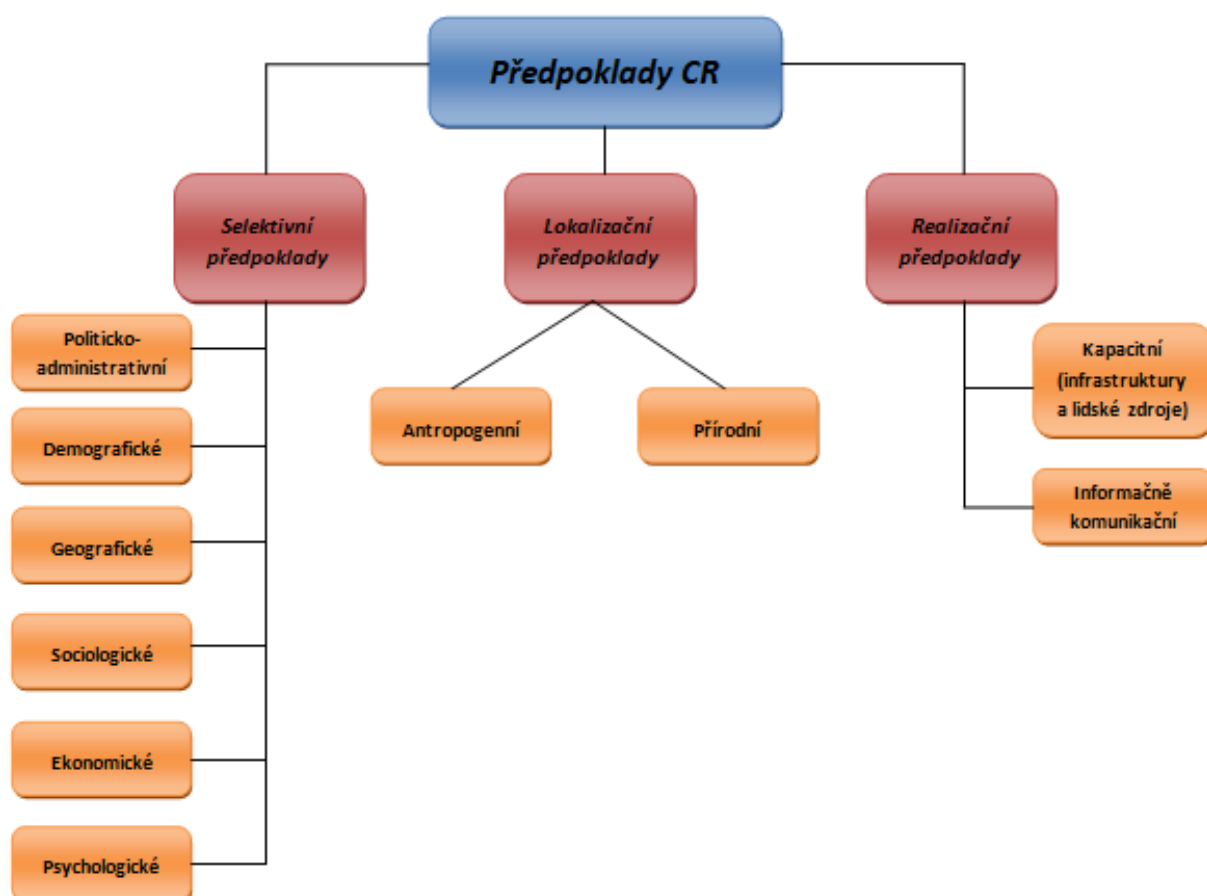
Potenciál cestovního ruchu má také schopnost přitahovat určitý objem návštěvnosti v daném území (Pásková, 2014).

Bína (2002) uvádí, že určité místo musí vykazovat určité předpoklady, aby se stalo cílem cestovního ruchu. Jedná se především o lokalizační a realizační předpoklady. Mariot (1983) k tomu ještě rozlišuje selektivní předpoklady cestovního ruchu.

Mariot (1983) tedy dělí předpoklady cestovního ruchu na tři skupiny

1. Selektivní předpoklady cestovního ruchu
2. Lokalizační předpoklady cestovního ruchu
3. Realizační předpoklady cestovního ruchu

Schéma 1: Předpoklady cestovního ruchu

Zdroj: zpracováno podle Pásková (2014)

3.2.1 Realizační předpoklady

Realizační předpoklady cestovního ruchu jsou pro rozvinutí primárních zdrojů cestovního ruchu nezbytné (Zelenka a Pásková, 2012) a jsou mimo jiné ovlivněny také úrovní a intenzitou práce destinačního managementu (Pásková, 2014). Bína (2002) i Mariot (1983) uvádí, že tyto předpoklady cestovního ruchu zahrnují komunikační předpoklady (struktura komunikační sítě či dostupnost území) a materiálně-technickou základnu cestovního ruchu, do kterých spadá ubytovací, stravovací, kulturní, zábavní či sportovní zařízení.

Hrala (2002) zmiňuje různé formy dopravy (železniční, námořní, leteckou, automobilovou, vodní vnitrozemskou a vertikální – lanovky a vleky) a také to, že doprava patří k základním podmínkám realizace. Hamarnehová (2008) uvádí, že doprava tak zajišťuje účastníkův kontakt mezi výchozím místem a navštěvovanou oblastí. V dnešní době stále stoupá poptávka po cestovním ruchu a tím se zvyšuje i využívání dopravy, která má velký vliv na rozvoj a rozmístění cestovního ruchu (Hrala, 2002). Dále uvádí, že jakákoliv doprava s sebou nese ale i negativa, kterým je například zhoršování životního prostředí.

Železniční doprava zapříčinila velké změny v dopravě, protože se podle Hraly (2002) řadí k prvním odvětvím dopravy, které rozšířilo rozvoj a využívání atraktivních oblastí ve světovém měřítku. Tento druh dopravy se neustále modernizuje a je schopen nabídnout zákazníkům rychlost, pohodlnost, velkou kapacitu a spolehlivost (Hamarnehová, 2008).

Doprava letecká hraje významnou roli v cestovním ruchu především při přepravě na velké vzdálenosti (Hrala, 2002). Tím, že se atraktivními destinacemi v posledních letech stávají spíše vzdálenější destinace, roste tak význam tohoto druhu dopravy (Hamarnehová, 2008).

Vodní dopravu rozlišujeme na vodní vnitrozemskou a námořní. Vodní vnitrozemská doprava slouží především jako výletní, rekreační či okružní přeprava soustředěná na kratších úsecích (Hrala, 2002). Delší trasy se podle něj uplatňují v lokalitách, při kterých se nachází přírodní či kulturní atraktivity. Význam námořní dopravy, v souvislosti s přepravou klesá, jelikož lidé volí spíše rychlejší,

leteckou dopravu (Hamarnehová, 2008). Dále uvádí, že námořní doprava je ale stále využívána např. při přepravě účastníků na vnitřních mořích nebo jako přeprava na ostrovy bez leteckého spojení. Tím, že tato doprava nemůže té letecké konkurovat svou rychlostí, klade alespoň větší důraz na komfort služeb, který je pak využíván především při okružních plavbách, které se naopak stávají čím dál víc žádanějšími (Hrala, 2002).

3.2.2 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady jsou charakteristické především vlivy na intenzitu účasti obyvatelů na cestovním ruchu (Mariot, 1983). Dále popisuje, že tyto předpoklady poukazují na schopnost obyvatelů podílet se na cestovním ruchu a také to, jak často se na cestovním ruchu podílejí.

Hrala (2002) rozděluje tyto faktory na:

- **Objektivní faktory** – politické předpoklady (politická stabilita, války, terorismus), ekonomické předpoklady (vzdělání, sociální příslušnost, mentalita, životní styl, životní úroveň), demografické předpoklady (struktura obyvatel dle pohlaví, věková struktura obyvatelstva, hustota obyvatelstva), kvalita životního prostředí
- **Subjektivní faktory** – psychologické a jiné podněty, které jsou ovlivněny úrovní obyvatel, reklamou nebo propagací.

K základním politickým faktorům, které ovlivňují cestovní ruch, patří mírové uspořádání světa bez válečných konfliktů (Hamarnehová, 2008). Jestliže je politická situace v dané zemi stabilní, pak je podle Hraly (2002) zapojení do vnitrostátního i mezinárodního cestovního ruchu realizovanější. K dalším faktorům patří dle něj také výše zmiňovaná životní úroveň populace, jelikož ve vyspělých zemích je účast na cestovním ruchu u většiny populace brána jako součást životního stylu. Věková struktura obyvatelstva má též vliv na účast v cestovním ruchu, poněvadž od věku se odvíjí počet dní v roce strávených cestováním i aktivity s ním související (Němčanský, 1996).

Účast na cestovním ruchu také vyplývá z věkové struktury obyvatelstva. Co se týče negativních faktorů, jedná se o znehodnocování životního prostředí především v oblastech s abnormální koncentrací turistů, kde je příroda stále více narušována (Hamarnehová, 2008).

3.2.3 Lokalizační předpoklady

Bína (2002) stejně jako Hrala (2002), Mariot (1983) či Zelenka a Pásková (2012) uvádí, že lokalizační předpoklady můžeme ještě rozdělit na přírodní předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo) a kulturní předpoklady (kulturní památky, lidová kultura či kulturně historické předpoklady). Dle Bíny (2002) se díky těmto předpokladům rozvíjí cestovní ruch v daném území a podle Páskové (2014) tyto předpoklady vyjadřují atraktivnost destinace.

Přírodní předpoklady

Přírodní podmínky „mají ve vztahu k rozmístění cestovního ruchu význam v tom, že jsou stacionární, do značné míry konstantní a uplatňují se zpravidla v plošně rozsáhlejších areálech“ (Hrala, 2002).

Reliéf a morfologické poměry

Vztah reliéfu s cestovním ruchem je úzce spjat a ovlivňuje tak přitažlivost pro využití v cestovním ruchu (Hrala, 2002). Marriot (1983) dále uvádí různé vlastnosti reliéfu majících vliv na kvalitu podmínek pro cestovní ruch, kterými jsou:

- nadmořská výška území,
- relativní výšková členitost reliéfu,
- střední úhel sklonu reliéfu,
- expozice reliéfu,
- výskyt kontrastních forem reliéfu, které jsou atraktivní z hlediska cestovního ruchu,
- estetická hodnota výhledů do okolí.

Mariot (1983) také zmiňuje, že stupeň atraktivnosti vzrůstá se stoupající nadmořskou výškou a tyto výškové stupně rozlišuje takto:

- nížiny (0-200m n. m.),
- vysočiny (nad 200 m n. m.),
- nízké vysočiny (201 – 800 m n. m.),
- středovysočiny (801 – 1500 m n. m.),
- velevysočiny (více jak 1500 m n. m.)

Minimální hodnotu z hlediska horizontální morfologie mají podle Hraly (2002) bažinatá pobřeží, pobřeží skalnatá, strmá a těžko přístupná. Naopak k vhodným, k provozování cestovního ruchu, řadí písčité pláže, kde se jejich atraktivita mj. odvíjí od rozsahu a atraktivit v blízkosti.

K nejzajímavějším, z hlediska cestovního ruchu, patří podle Hamarnehové (2008) hornatiny a velehory se značnými výškovými rozdíly a s vhodnými podmínkami pro letní i zimní turistiku a sporty. Přitažlivost horských oblastí zapřičiňuje fakt, že většina populace vyspělých zemí žije v nížinných oblastech a hory se pro ně stávají především z psychologického hlediska zajímavějšími (Hamarnehová, 2008). K dalším faktorům přispívajícím k oblíbenosti těchto míst řadí výskyt téměř nedotčené přírody či realizování určitých forem cestovního ruchu, které jsou v nížinách nemožné, jako např. horská turistika či horolezectví.

Klimatické podmínky

Klimatické podmínky hrají velmi významnou roli v cestovním ruchu a podle Kopša (1992) patří k nejvýznamnějším složkám přírodního prostředí, jelikož určují sezónnost daných destinací. Teplota vzduchu je jedním z nejdůležitějších aspektů, podílejících se na vytváření příznivých podmínek pro cestovní ruch, jelikož je limitujícím činitelem pro letní i zimní dovolené – pro rekreaci u vody nebo pro zimní sporty (Mariot, 1983).

K nejčastějším vlivům klima na cestovní ruch Mariot (1983) řadí:

- průměrné teploty letních měsíců,
- průměrné teploty vegetačního období,
- průměrné denní maximální a minimální teploty,
- průměrné teploty v zimních měsících,
- průměrný počet a začátek (konec) výskytu mrazivých dní (méně jak 0°C),
- průměrný počet a začátek (konec) výskytu dní s průměrnými teplotami (více než 10°C),
- průměrný počet a výskyt letních dní (více jak 25°C),
- pravděpodobnosti výskytu průměrných měsíčních teplot,
- délka intervalů se souvislým trváním určitých charakteristických hodnot (letní dny, mrazivé dny atd.).

Především mírný a subtropický podnebný pás či některé z přímořských oblastí jsou významnými oblastmi cestovního ruchu, jelikož jsou zde nejvhodnější podmínky pro masový cestovní ruch či dlouhodobé pobyty (Hrala, 2002). Dále uvádí, že v ostatních podnebných pásech jsou klimatické hodnoty ovlivněné extrémně vysokými teplotami, přílišnou vlhkostí vzduchu nebo velkým suchem nevhodné pro masový cestovní ruch a dlouhodobé pobyty. Klimatické vlivy, které působí pozitivně na cestovní ruch, jsou teplota vzduchu, sněhová pokrývka či sluneční svit (Mariot, 1983). Naopak mezi negativní faktory řadí mlhy, větrnost, srážky nebo klimatické inverze.

Fauna a flóra

Rostlinstvo a živočišstvo, především pak chráněné a vzácné druhy, se mohou podle Hraly (2002) stát významnými aspekty a objektem zájmu při výběru cestování do dané destinace. Němčanský (1996) uvádí, že rozšíření rostlin a živočichů je velmi ovlivněno nadmořskou výškou a působením člověka. „*S rostoucí nadmořskou výškou klesají teploty a zkracuje se délka vegetačního období a tak přirozeným způsobem probíhá selekce od teplomilných k chladnomilným druhům*“ (Němčanský, 1996). Podle Mariota (1983) hraje velmi důležitou roli při hodnocení významu

vegetace z pohledu cestovního ruchu les, jelikož patří k hlavním zájmům účastníků cestovního ruchu. Mariot spolu s dalšími autory vystihuje atraktivnost lesa podle:

- rozlohy zalesněné plochy (v ha),
- délky okrajů lesa (v km),
- druhové struktury porostu (podíl rozlohy listnatých, jehličnatých a smíšených lesů),
- věku porostů,
- rozšíření nejvýznamnějších lesních společenstev.

Mariot (1983) i Hrala (2002) se shodují, že cestovní ruch je provozován i díky myslivosti, rybolovu, návštěvě zoologických zahrad nebo cestám za exotickou zvěří převážně do afrických národních parků a rezervací. Tento způsob cestovního ruchu je ale v porovnání s jinými druhy cestovního ruchu celkem nízký (Mariot 1983).

Vodstvo

„Oblasti s vhodnými hydrologickými podmínkami se stávají stále významnějšími z hlediska realizace cestovního ruchu“ (Hrala, 2002). Dle Kopša je míra jejich významu různá a odvíjí se od atraktivnosti, mohutnosti a především využitelnosti. Hrala (2002) i Mariot (1983) uvádí, že vodstvo můžeme rozdělit na podzemní a povrchové vody.

Mariot (1983) také zmiňuje kritéria při hodnocení vlivů podzemních vod na rozvoj cestovního ruchu, kterými jsou:

- vydatnost pramenů,
- teplota vody (v °C),
- chemické složení vody,
- léčivé účinky vody,
- forma vývěru pramenů.

Kopšo (1992) do podzemních vod řadí gejzíry či minerální prameny s léčebnými účinky, které jsou významné z hlediska cestovního ruchu především pro lázeňská

střediska. Tato střediska se tak řadí k historicky nejstarším centrům cestovního ruchu a tím, že prameny stále vyvěrají, umožňují celoroční provoz (Hrala, 2002). Lázeňské pobyty se uskutečňují v první řadě z hlediska léčebné a ozdravné funkce, které je možno rozdělit podle Hamarnehové (2008) do dvou skupin:

- léčebné lázeňství – cílem lázeňské činnosti jsou ozdravné procedury, které probíhají pomocí přírodních léčivých zdrojů. Řadí se sem lázně Baden-Baden v Německu, Vichy ve Francii, Spa v Belgii, Karlovy Vary či Mariánské lázně v ČR).
- klimatické lázeňství – ozdravných účínů je v těchto lázních dosahováno pomocí klimatických podmínek. Jedná se zejména o klimatické lázně nacházející se především v horských a vysokohorských oblastech nebo u moře.

Mezi povrchové vody, jejichž sezónnost je závislá na klimatických poměrech, řadíme moře, jezera a řeky (Hrala, 2002). Dále uvádí, že moře jsou z povrchových vod nejpřitažlivější především z hlediska dlouhodobých pobytů a poskytují několik eventualit rekreačních činností a sportů či kulturně-poznávací činnosti. Jezera, coby vodní plochy různého původu, slouží spíše pro víkendovou rekreaci, vodní sporty a rybolov (Hrala, 2002). Geografická poloha, klimatické poměry, přírodní krásy a lokální poměry určují podle něj jejich funkční využití. Z globálního hlediska patří k nejdůležitějším a nejvyužívanějším oblastem: „*jezera alpské oblasti Švýcarska, Itálie a Rakouska; jezera ve Velké Británii a Polsku, Finská jezerní plošina, Velká jezera na hranici USA a Kanady, Balaton v Maďarsku či Mrtvé moře na izraelsko-jordánské hranici*“ (Hamarnehová, 2008). Řeky, atraktivní díky kaňonům a vodopádům (nejnavštěvovanější Niagarské vodopády), se uplatňují hlavně v uspokojování krátkodobých forem cestovního ruchu (Hrala, 2002).

Stejně jako u podzemních vod, hodnotí Mariot (1983) i vlivy povrchových vod na rozvoj cestovního ruchu a to těmito charakteristikami:

- teplota vody v jednotlivých měsících (v°C),
- čistota vody (podle tříd čistoty užitkové vody stanovených československou normou),

- hloubka vody (v cm),
- kvalita dna,
- členitost, výška a charakter břehů (kamenité, písčité, hlinité),
- rozloha ploch na pobřeží, které se dají využít pro cestovní ruch jako pláže (v m²)

Kulturně historické předpoklady

Kulturně-historické předpoklady vznikly tvořivou činností člověka, mají specifické bodové rozmístění a jsou částečně vázané na systém osídlení (Mariot, 1983). Hrala (2002), Kopšo (1992) i Vystoupil, Šauer a kol. (2011) se shodují, že výskyt památek má velký vliv na počet návštěvníků daného území. Rozhodující je ale především kvalita a ne kvantita (Hrala, 2002).

Kopšo (1992) podle Šulavíkové (1973) člení historicko-geografické památky na:

- architektonické,
- technické,
- národně-historické,
- lidovou architekturu,
- přírodní.

Naopak Hrala (2002) dělí kulturně historické předpoklady pouze na dvě odvětví, jimiž jsou:

- kulturně-historické památky různého typu, kulturní zařízení a akce (stálé objekty),
- sportovní a zábavní zařízení a akce (jednorázové akce).

Kulturně historické památky, kulturní zařízení a jiné akce

Kulturně historické památky jsou následky tvořivé činnosti člověka a svou zvláštností a výjimečností jsou často důležitým bodem k rozvoji cestovního ruchu v dané destinaci (Hamarnehová, 2008). Tento typ památek má významný vliv na cestovní ruch a je podnikán za účelem poznání a poučení v domácím i

mezinárodním měřítku (Toušek, 2008). Tyto památky dělí Hamarnehová (2008) ještě na architektonické, technické, národně-historické památky a na památky lidové architektury. Prostřednictvím těchto památek se návštěvníci podle ní seznamují s historií, architekturou a kulturou konkrétních území.

Kulturní zařízení člení Hrala (2002) ještě v závislosti na typu, buď na zařízení shromažďující sbírky různých druhů (muzea či galerie), které mají největší význam pro cestovní ruch, nebo na zařízení, která zprostředkovávají realizaci kulturních akcí. Pod takovými kulturními akcemi se rozumí například divadelní představení, operní představení, koncerty či různé festivaly (filmové, hudební, dramatické), které nabraly významu až po 2. světové válce (Hrala, 2002). Toušek (2008) kulturní zařízení člení ještě na kongresy a sympozia.

Mariot (1983) dále rozděluje hmotné kulturní památky na hnutelné a nehnutelné. Hnutelné památky, jako jsou výtvarná díla či archeologické dokumenty, vytváří podle Mariota (1983) pozornost účastníků cestovního ruchu skrze sbírky různých muzeí, galerií nebo výstavních sálů. Nehnutelné kulturní památky jsou dle něj vázány k jednomu místu, například architektonické památky či archeologické naleziště.

Sportovní a zábavní zařízení a akce

Poptávka po sportovních a zábavních zařízeních a akcích v dnešní době v cestovním ruchu neustále roste. Hrala (2002) uvádí, že mnoho lidí v dnešní době cestuje za účelem zhlédnutí sportovních událostí, jako je například Mistrovství světa v různých sportech či Olympijské hry. Také sem dle něj patří návštěva zábavních parků, které jsou oblíbené a směřují sem lidé z celého světa.

3.3 Metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Hodnocením potenciálu cestovního ruchu se již zabývalo několik autorů, mezi něž patří např. Mariot (1983), Bína (2002 a 2010), Novotná (2007) či Vystoupil (2012). Většina autorů zabývajících se hodnocením potenciálu cestovního ruchu píše

především o lokalizačních předpokladech, které dále rozdělují na předpoklady přírodní a kulturně historické.

Mariot (1983) zmiňuje, že pro hodnocení potenciálu cestovního ruchu je zapotřebí analýza předpokladů cestovního ruchu. Tyto předpoklady rozdělil na lokalizační, selektivní a realizační. Zpracoval také koncepci, která se opírá o funkčně-chronologický model cestovního ruchu a použil v ní právě již zmíněné lokalizační, realizační a selektivní předpoklady cestovního ruchu. Toto hodnocení aplikoval na území Slovenské republiky.

Autorem, který se zabýval hodnocením potenciálu cestovního ruchu přímo v České republice je Bína. Tento autor zpracoval na toto téma dvě metodiky. V Bínově metodice z roku 2002 klade důraz především na lokalizační předpoklady cestovního ruchu, jelikož právě tyto předpoklady jsou podle něj těmi nejdůležitějšími a rozhodujícími pro cestovní ruch dané destinace. V jeho novější metodice, z roku 2010, aktualizoval Bína potenciál cestovního ruchu a soustředil se na aspekty, které mají vliv na rozvoj cestovního ruchu a rekreaci. Zaměřil se také na větší území, správní obvody obcí s rozšířenou působností. Potenciál cestovního ruchu rozdělil tak do dvou dílčích potenciálů

- potenciál atraktivit cestovního ruchu
- potenciál ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch.

3.4 Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (2002)

Každé území, jehož záměrem je, aby se stalo cílem cestovního ruchu, musí vykazovat určité předpoklady, kterými jsou podle Bíny (2002) především lokalizační a realizační. Lokalizační předpoklady cestovního ruchu, jak již bylo výše zmíněno, jsou vyjádřeny atraktivitou přírody, krajiny, kulturními atraktivitami nebo pozoruhodnostmi daného místa (Bína, 2002). Realizační předpoklady cestovního ruchu jsou podle něj vystiženy dopravními a materiálně technickými podmínkami (např. ubytovací, stravovací, sportovní zařízení).

Potenciál cestovního ruchu je Bínou (2002) chápán jako „*formalizovaný výsledek zhodnocení co možná komplexního okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další možný rozvoj cestovního ruchu*“. Ke zkoumání a hodnocení potenciálu cestovního ruchu rozděluje Bína (2002) lokalizační podmínky do třech základních skupin:

- Vhodnost krajiny pro určitou aktivitu cestovního ruchu (např. vhodnost krajiny pro cykloturistiku, pro provozování zimních sportů);
- Relativně fixní danost, která v obci existuje a je atraktivní pro návštěvníky (např. kulturně historické památky a soubory, muzea, skanzeny);
- Kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou v obcích pořádány a navštěvují je účastníci odjinud.

Podle výše zmíněného rozdělení lokalizačních předpokladů lze také určit ustálení a časovou neměnnost. Zatímco vhodnost krajiny pro určitou aktivitu cestovního ruchu a z větší části také kulturně historické památky, soubory, muzea a skanzeny jsou považovány za neměnné, kulturní, sportovní a jiné akce se dají poměrně často ovlivnit (Bína, 2002).

Na základě důležitosti a významu jsou lokalizační podmínky řazeny Bínou (2002) do tří stupňů:

- 1. stupeň – podmínky jsou v základní úrovni, tj. příslušná skutečnost je v konkrétním prostoru registrovaná
- 2. stupeň – podmínky jsou ve zvýšené úrovni, tj. příslušná skutečnost vykazuje v konkrétním prostoru již dosti významný stav
- 3. stupeň – podmínky jsou ve vysoké úrovni, tj. příslušná skutečnost vykazuje v konkrétním prostoru velmi významný stav

V některých případech jako je vhodnost krajiny pro horolezectví, závěsné létání, sportovní myslivost, rybolov a pozorování vodních ptáků, je těmto složkám podle Bíny (2002) přiřazován pouze nultý stupeň (lokalita tyto podmínky nesplňuje), nebo stupeň první (lokalita tyto podmínky splňuje).

Bína (2002) bere na vědomí, že hodnocené složky nemají stejnou váhu z pohledu atraktivity místa a některé jsou pro potenciální návštěvníky důležitějším a významnějším aspektem k navštívení dané destinace. Proto pro každou složku lokalizačních předpokladů stanovil rozdílný počet udělujících bodů.

Bína (2002) také zmiňuje, že 99,9% obcí České republiky disponuje minimálně v jedné aktivitě cestovního ruchu alespoň základním stupněm lokalizačních podmínek. Dále rozlišuje oblasti do šesti zón potenciálu podle bodového ohodnocení zkoumaného území.

- 0 bodů – zóna bez potenciálu,
- 1 – 25 bodů – zóna základního potenciálu,
- 26 – 50 bodů – zóna zvýšeného potenciálu,
- 51 – 100 bodů – zóna vysokého potenciálu,
- 101 – 200 bodů – zóna velmi vysokého potenciálu,
- 201 a více bodů – zóna výjimečného potenciálu.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Charakteristika města Třebíč

Město Třebíč bylo zvoleno pro zhodnocení potenciálu cestovního ruchu proto, že autorka toto město osobně zná, jelikož v něm bydlí a tráví zde většinu svého volného času. Nejprve zde bude nastíněna charakteristika města a dále budou popsány lokalizační a realizační předpoklady cestovního ruchu.

Tabulka 2: Základní informace města Třebíč

	
Status	Město
Kraj	Kraj Vysočina
Rozloha	57,6 km ²
Počet obyvatel (k 1. 1. 2019)	35 691
Nadmořská výška	405 m n. m.
Počet katastrálních území	10
Názvy katastrálních území	Třebíč, Kracovice, Mikulovice, Slavice, Střítež u Třebíče, Klučov, Kožichovice, Pozdátky, Okrašovice, Slavičky

Zdroj: vlastní zpracování podle: mistopisy.cz (2020)

Třebíč je město nacházející se na západě Moravy, v jihovýchodní části kraje Vysočina, které se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy (Oficiální stránky města Třebíč, 2020). První zmínky o tomto městě jsou spjaty s benediktinským klášterem, založeným moravskými knížaty Oldřichem brněnským a Litoldem Znojenským v roce 1001 a první písemné zmínky o městě, listina opata Martina,

pochází z roku 1277 (unesco-czech.cz, 2019). Fišer (2004) uvádí, že nejstarší osídlení města bylo na levém břehu Jihlavy, kde se v dnešní době nachází Židovské město. V roce 1335 udělil Třebíči markrabě Karel městská práva trhu a hradeb, což znamenalo možnost obehnat město na pravém břehu řeky Jihlavy hradbami s Jihlavskou, Brněnskou a Vídeňskou bránou (trebic.cz, 2009b). Další důležitou událostí tohoto města bylo podle Fišera (2004) období husitství, kdy se roku 1424 stala Třebíč významným moravským husitským centrem a roku 1435 byla opět dobyta katolíky jako poslední husitské město na Moravě. V roce 1468 byla Třebíč dobyta Matyášem Korvínem a podle kronikářů přestala na několik let jako město existovat (Fišer, 2004). Další zmínky o městě pochází z počátku 16. století, kdy byl benediktinský klášter přestavěn na renesanční zámek, obnovilo se Židovské město a byl zde velký rozvoj rybníkářství a řemesel (Fišer, 2004). Také uvádí, že v 17. století, přesněji roku 1684 byl založen kapucínský klášter na Jejkově a v první polovině 18. století došlo k barokní přestavbě baziliky. Počátky 19. století nebyly pro Třebíč příliš příznivé, jelikož zde docházelo k požárům a roku 1830 byla Třebíč svědkem velké povodně, kdy voda zaplavila celé náměstí a strhala všechny mosty (trebic.cz, 2009b). Tento zdroj také uvádí, že kromě požárů a povodní je pro Třebíč v tomto období charakteristický také rozvoj koželužství a obuvnictví. Důležitým rokem, především pro dnešní dobu a cestovní ruchu byl rok 1886, kdy Třebíčí projel první vlak a navázalo se tak spojení se světem (trebic.cz, 2009b). Období Druhé světové války se v Třebíči projevilo nejvíce na židovském obyvatelstvu, kdy došlo ke konci staletého osídlení tohoto obyvatelstva v Třebíči (unesco-czech.cz, 2019).

Zásluhou bohaté historie města zde mohou turisté obdivovat spoustu významných památek a některé z nich jsou dokonce od roku 2003 zapsány na prestižním seznamu světového dědictví UNESCO (mkstrebic.cz). K těmto památkám podle tohoto zdroje patří bazilika sv. Prokopa, Židovská čtvrť, Židovský hřbitov a od roku 2018 i Třebíčský zámek, které budou ještě v práci zmíněny. Nachází se zde ale i jiná, velmi zajímavá místa, která stojí za vidění a těmi je Karlovo náměstí v centru města, které je jedním z největších v České republice, městská věž ze 14. století, zbytky hradeb, Městské říční lázně, Černý dům, Malovaný dům či Větrný mlýn

(visittrebic.eu, 2017a). Tento zdroj také uvádí, že toto město je významné i z jiných hledisek. Je vhodným městem pro milovníky přírody, jelikož se nachází v jedné z ekologicky nejčistších oblastí České republiky (visittrebic.eu, 2017a).

4.2 Popis předpokladů města Třebíč pro cestovní ruch

4.2.1 Lokalizační předpoklady

Přírodní předpoklady

Reliéf

„Geomorfologicky leží toto území v jihovýchodní části Českomoravské vrchoviny, na hranici jejích dvou „podelků“ – Jevišovské pahorkatiny a Křižanovské vrchoviny“ (Hudcová, 2001). Také uvádí, že se v jihovýchodní části nachází Jaroměřická kotlina, která má tvar ploché sníženiny a dále se zde nachází kotlina Třebíčská. Za nejvyšší bod trebičského regionu je podle ní považována Mařenka (711 m) a nejnižší bod se nachází kousek od obce Lhánice (239 m).

Klíma

Z pohledu podnebí leží město Třebíč na místě, kde se střetává studené severské podnebí, které je bohaté na atlantické srážky, se severozápadními hranicemi teplého podnebí s kontinentálním charakterem (Hudcová, 2001). Dále uvádí, že ročně spadne průměrně přibližně 580 mm srážek a průměrné roční teploty se pohybují okolo 7,5°C (v nejchladnějších měsících kolem -3,4°C a v nejteplejších pak 18,5°C).

Vodstvo

Třebíč je jednou z nejméně zavodněných oblastí v České republice (Hudcová, 2001). Dále zmiňuje, že jedinou a zároveň nejvýznamnější řekou je Jihlava, jejíž celková délka toku činí 184,5 km. Vodní tok řeky je okolo centra města svázán do koryta s uměle stabilizovanými břehy a na mnoha místech je přerušen kaskádou jezů (zivpro.trebic.cz, 2020a). Tato řeka je napájena svými přítoky, Oslavou a

Rokytnou, a odvodňována Želetavkou a Jevišovkou (Hudcová, 2001). Také uvádí, že co se týče přírodních vodních ploch, jako jsou jezera, neexistují zde žádná. Na druhou stranu zde bylo vybudováno poměrně hodně rybníků, k nejznámějším patří například Borovinský rybník, rybník Kuchyňka či Ptáčovské rybníky (zivpro.trebic.cz, 2020a).

Fauna

Díky své poloze a přírodním podmínkám patří Třebíč k přírodně zajímavým oblastem a fauna je zde velmi bohatá (zivpro.trebic.cz, 2020b). Tento zdroj uvádí, že z ptactva patří k významným druhům např. strakapoud prostřední, lejsek bělokrký, datel černý, žluna šedá, pušтік obecný žijících především v lesích a k ptákům obývajícím křovinaté biotopy se řadí např. bramboříček černohlavý, strnad luční či ťuhýk obecný. Druh tesaříků *Saphanus piceus* patří k nejzajímavějším v této oblasti a motýli jsou zde zastoupeni např. okáčem medyňkovým či okáčem voňavkovým. (zivpro.trebic.cz, 2020b). Velmi bohatá je zde také fauna plazů, ryb a obojživelníků, zastoupená kuňkou obecnou, blatnicí skvrnitou či čolkem velkým (Hudcová, 2001). V Třebíči se také nachází mnoho rybníků, které jsou důležité zejména pro vodní ptáky, jako např. husu velkou, kopřivku obecnou nebo poláka chocholačku (zivpro.trebic.cz, 2020b).

Flóra

Co se týče flóry, je zde zastoupena především městskými parky, sady a lesoparky (visittrebic.eu, 2017b). Tento zdroj také uvádí, že v Třebíči nalezneme např. Máchovy, Radostínské, Lísčí, Lorenzovy, Masarykovy či Tyršovy sady. Poslední jmenované se spojují s Libuščíným údolím. Dále zde můžeme vidět parky jako zámecký park, park Polanka nebo park Hájek (visittrebic.eu, 2017b). Vzácnou rostlinou vyskytující se v oblasti Třebíče je brambořík evropský a nejznámější z chráněných rostlin jsou koniklec velkokvětý a koniklec černající, (zivpro.trebic.cz, 2020c).

Kulturně historické předpoklady

Kulturně-historické památky

Ve městě Třebíč se nachází velké množství památek. K největší dominantě města z hlediska památek patří bezpochybně Židovská čtvrť s Židovským hřbitovem a Bazilika sv. Prokopa. Zdroj unesco-czech.cz (2019) uvádí, že tyto památky byly zapsány na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO v roce 2003.

Bazilika sv. Prokopa

Trojlovní románsko-gotická bazilika sv. Prokopa se řadí mezi nejcennější architektonické památky města a v roce 2003 byla zapsána na Seznam kulturního dědictví UNESCO (Hudcová, 2001). Tato bazilika byla ve 13. století přestavena z dřevěného klášterního areálu do kamenné podoby a tak vznikl klášterní kostel, zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie (Hudcová, 2001). Dále uvádí, že od roku 1704 je známá pod názvem Bazilika sv. Prokopa. K nejvýznamnějším prvkům baziliky patří například nástěnné malby, románské rozety či krypta, jejíž klenba je podepřána padesáti sloupy (visittrebic.eu, 2017a).

Obrázek 1: Basilika sv. Prokopa

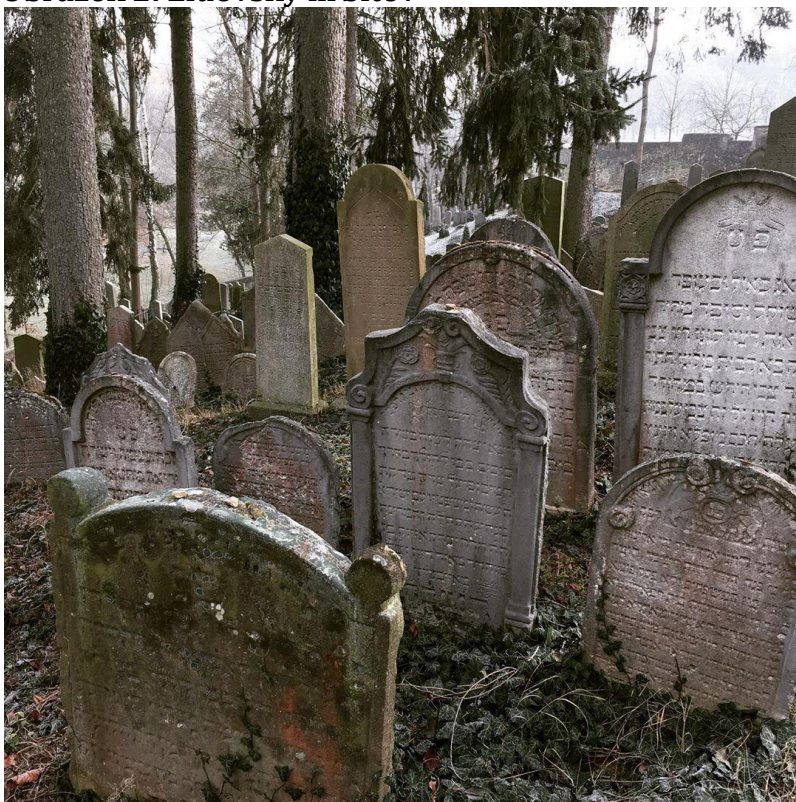
Zdroj: vlastní zpracování, foceno 17. 9. 2019

Židovský hřbitov

Původní židovský hřbitov se nacházel poblíž hradební zdi kláštera (Klenovský, 2003). Dále uvádí, že po roce 1468 došlo ke zničení města a původní židovský hřbitov se přestal užívat a byl přesunut na jiné místo – 400 metrů severně od Židovské čtvrti. Současný židovský hřbitov byl založen počátkem 17. století (Heider, 2017). Některé zdroje, jako Hudcová (2001) uvádí, že se náhrobní kameny ze starého pohřebiště nedochovaly. Jiné zdroje jako Heider (2017) zase uvádí, že se některé z náhrobků uchovaly a byly za starého hřbitova přeneseny do toho nového. Heider (2017) i Hudcová (2001) píší, že tento židovský hřbitov patří k nejrozsáhlejším židovským hřbitovům celé Evropy a nachází se zde přes 11 000 hrobů a více než 3 000 kamenných náhrobků. Nápisy jsou zde většinou psané hebrejsky či hebrejsko-německy (Hudcová, 2001). K posledním monumentům, umístěným na tomto hřbitově, je náhrobek sv. Rafaela. Součástí areálu je také pohřební či obřadní místnost, která je popsána náboženskými texty (Heider, 2017).

Obrázek 2: Židovský hřbitov

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 21. 1. 2020

Židovská čtvrť

Židovská čtvrť se nachází na levém břehu řeky Jihlavy a největšího rozmachu dosáhla v 2. polovině 19. století (visittrebic.eu, 2017a). Jedná se o jediné židovské památky, kromě Jeruzaléma, které byly samostatně zapsány na seznam UNESCO (unesco-czech.cz, 2019). Od 19. století se nachází v židovské čtvrti přes 100 domů, mezi něž patří například dvě synagogy – „*Přední neboli Stará*“ a „*Zadní neboli Nová*“, dále obecní dům, dům rabína, nemocnice nebo škola (Heider, 2017). Většina domů je dvoupatrová a to z důvodů častých povodní (Hudcová, 2001). Dále uvádí, že jejich architektura je zastoupena mnoha slohy – barokním, klasicistním, empírovým či secesním a mnoho z těchto domů je zdobeno klenbami, dřevěnými trémovými stropy a nástěnnými malbami.

Obrázek 3: Židovská čtvrť

Zdroj: Vlastní zpracování, foceno 19. 10. 2019

Zámek a Muzeum Vysočiny Třebíč

Renesanční zámek, pocházející z 16. století, vznikl přestavbou benediktinského kláštera (Hudcová, 2001). Dále zmiňuje, že po druhé světové válce začal zámek fungovat jako městské muzeum, v dnešní době nazýváno Západosmoravské muzeum, kde lidé najdou nespočet stálých expozic, jako jsou expozice tradičních lepenkových, malovaných betlémů, expozice dýmek a kuřáckých potřeb, expozice minerálů, vltavínů a další. Od roku 2018 patří třebíčský Zámek také do komplexu památek UNESCO v Třebíči (trebic.cz, 2020).

Obrázek 4: Zámek Třebíč

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 17. 9. 2019

Městská věž a kostel sv. Martina

Městská věž vznikla po roce 1325, kdy Třebíč dosáhla městského práva, jako součást opevnění (Heider, 2001). Čtyřboká věž je vysoká 75 metrů a její dominantou jsou hodiny, které jsou největšími v republice (visittrebic.eu, 2017a). Vedle věže se dnes nachází římskokatolický kostel sv. Martina, pocházející z roku 1278 (Heider, 2017). Městská věž stála původně odděleně od kostela sv. Martina,

ale v roce 1716, kdy došlo k rozsáhlé stavební úpravě Svatomartinského chrámu, byl kostel k věži připojen (Hudcová, 2001).

Obrázek 5: Třebíčská věž a kostel sv. Martina

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 17. 9. 2019

Společenské a sportovní akce

V Třebíči, jak už bylo zmíněno, se nachází Muzeum Vysočiny Třebíč. K dalším pozoruhodnostem patří pamětní síň Antonína Kaliny, interaktivní expozice Cesty časem, model města Třebíče v galerii divadla Pasáž, Kaiserpanorama, expozice Jaguar, galerie FRANTA, galerie Malovaný dům, galerie Předsálí, galerie Předzámčí, galerie Tympanon a Zámecká konírna (visittrebic.eu, 2017a). V tomto městě se také konají pravidelně různé akce, jako je festival Zámostí či Polankafest, Svatoprokopská pouť, Oživené židovské město, týden filmů, Bramborobraní nebo

Slavnosti tří kápí, připomínající zařazení památek do UNESCO (mkstrebic.cz, 2020b).

Co se týče sportovních akcí, je zde pořádán například běh noční Třebíčí, Mezinárodní den orientačního běhu, nebo Halahoj třebíčský půlmaratón. K největší pořádané akci v Třebíči však patřilo Mistrovství Evropy v baseballu v roce 2011 (trebic.cz, 2020c). Mimo jiné se zde nachází dva atletické stadiony, dvě fotbalová hřiště, plavecký bazén s aquaparkem, zimní stadion s letní umělou plochou a také Horácký tenisový klub.

4.2.2 Realizační předpoklady

Dopravní předpoklady

Existuje několik způsobů, jak se dopravit do Třebíče. Prvním způsobem je autobusová doprava, jejíž nádraží se nachází přímo v centru města, což je velmi výhodná poloha. Jedním z nejdůležitějších spojů je přímý spoj z Třebíče do Jihlavy, dále do Prahy. Nutné je však zmínit to, že s jinými městy jsou autobusová spojení velmi omezená. Hudcová (2001) uvádí, že druhou možností je doprava vlakem a především spojení s Jihlavou, Brnem a Českými Budějovicemi je bráno jako spojení s důležitými dopravními uzly. Především pak cesty vlakem mezi Třebíčí a Brnem jsou velmi vytížené.

Co se týče dopravy v rámci města, je velmi využívána městská hromadná autobusová doprava. Jelikož se jedná spíše o menší město, pravidelně zde jezdí pouze tři linky, rozšířené pak o doplňkové linky, kterých je sedm a ty jezdí pouze v nejméně vytížené denní hodině (doprava-trebic.cz, 2020).

Materiálně technické předpoklady

V Třebíči se nachází mnoho ubytovacích zařízení. Nejpožadovanějšími jsou hotely, které jsou z většiny umístěny přímo ve středu města, což je výhodné z hlediska cestovního ruchu. Jedná se o Grand hotel Třebíč, Hotel U Černého orla, hotel Zlatý Kříž, Hotel Joseph 1699 nebo hotel Solaster. Dál od centra se nachází hotel Atom, který nedávno prošel velkou rekonstrukcí a patří tak k nejvyhledávanějším

ubytování v Třebíči. Na druhé straně města pak hotel Alfa. K dalším ubytovacím zařízením patří penziony, například Penzion Padrtův mlýn, Penzion Koplova, Penzion u Synagogy nebo penzion Benz.

Ve městě je také spousta možností, co se týče stravování. Přímo ve městě jsou restaurace Černý dům, Třebíčanka, Slunečnice. K dalším restauracím, které se nachází v Židovské čtvrti, patří Lucky's vege bistro, restaurace Ráchel či Kocour. Mezi restaurace rozmístěné různě po městě patří Lihovar, Restaurace v hotelu Atom, Pizzerie San Marco, Pizzerie Harlekýn, Pizzeria Laguna, Rodeo Steak House a mnoho dalších. Dále je zde možnost navštívení kaváren a cukráren, například Kavárna a vinárna u židovské brány, kavárna vrátka, cukrárna pod lampou, café art, cukrárna u tety nebo cukrárna za pecí.

5 VÝZKUM

5.1 Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu

5.1.1 Přírodní pozoruhodnosti

Přírodní předpoklady podle Zelenky a Páskové (2012) zahrnují krajinu s jejím reliéfem, přírodními zdroji, přírodními útvary a vodstvem.

V Bínově hodnocení (2002) spadají jednotlivé atraktivní přírodní výtvořy do prvního stupně. Do druhého řadí významnější a větší přírodní výtvořy mající širší publicitu v průvodcích a turistických mapách. Třetí stupeň tvoří obce, ve kterých se vyskytují celostátně a mezinárodně proslulé přírodní výtvořy (Bína, 2002).

Ptáčovské rybníky a Ptáčovský kopeček jsou přírodními památkami nacházejícími se v Třebíči. Přírodní památka Ptáčovský kopeček je chráněnou lokalitou s bohatým výskytem koniklece velkokvětého, rostoucího na krátkostébelných kostřavových pastvinách (turistika.cz, 2005). V této lokalitě se nachází i zmíněné Ptáčovské rybníky. Jedná se o tři rybníky v povodí řeky Jihlavy s litorálními prostory. Právě na těchto rybnících hnízdí několik chráněných druhů ptáků, jako chřástal vodní, bekasina otavní, moták lužní či husa velká (kr-vysocina.cz, 2017). Díky těmto přírodním památkám byla Třebíč v této složce zařazena do prvního stupně v Bínově hodnocení.

Tabulka 3: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - přírodní pozoruhodnosti

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.2 Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Mezi formy cestovního ruchu se řadí i pěší a horská turistika, které spolu úzce souvisí (Zelenka a Pásková, 2012). Pěší turistika je podle nich považována za aktivní pohyb v přírodě a účastníci cestovního ruchu tak získávají s přírodou bezprostřední kontakt. Horská turistika je pak uskutečňována především za účelem poznávání hor, získávání estetických zážitků či zvyšování vlastních fyzických schopností (Zelenka a Pásková, 2012).

V této kategorii řadí Bína (2002) do prvního stupně „*mírně členitou pahorkatinnou až vrchovinnou krajinu protékanou vodotečemi, se střídáním lesů se zemědělskými plochami, terén musí vykazovat určitou rozmanitost a jsou k dispozici vhodné mimosilniční trasy využitelné pěšími turisty.*“ Druhý stupeň daného území je charakterizován větší reliéfovou členitostí nebo nadmořskou výškou, větším počtem lesů, luk a pastvin (Bína, 2002). A do třetího stupně řadí Bína (2002) horskou a podhorskou krajinu se souvislejšími lesy a rozsáhlejšími zemědělstvím s turistickými stezkami, vyhlídkami či rozhlednami a drobným osídlením.

Průměrná nadmořská výška Třebíče činí 405 metrů a podle statistických údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (20219:33) pokrývá celkovou plochu města po zaokrouhlení 55% zemědělské půdy, 28% lesních pozemků a 1,7% vodních ploch. Podle těchto údajů bylo město Třebíč zařazeno do prvního stupně.

Tabulka 4: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Cykloturistiku považuje Zelenka a Pásková (2012) za aktivní formu cestování, která je zaměřena na poznávání přírodních a společenských zajímavostí.

Bína (2002) klasifikuje vhodnost krajiny pro cykloturistiku do 3 stupňů:

- 1. stupeň: rovinatá až pahorkatinná krajina v zemědělském území v oblastech bez výraznějšího ekologického poškození, s nízkým podílem lesů a kompaktními sídly, s vhodnými vedlejšími silnicemi a polními cestami,
- 2. stupeň: rovinatá až pahorkatinná krajina v oblastech, kde se nachází více lesů a vodních toků, nebo krajiny odpovídající vrchovinám mající charakter rozevřených údolí a širokých břehů,
- 3. stupeň: území s větším podílem lesů, s nízkou hustotou osídlení, s vysokou krajinnou estetikou či náhorní plošiny hor.

V Třebíči, co se týče cykloturistiky, se nachází několik cyklotras, které spojují město s mnoha dalšími. Jedná se například o cyklotrasu přírodním parkem, která začíná přímo na náměstí v Třebíči a vede až do Námče a zpět (ceskehory.cz, 2020). K nejdůležitější cyklotrase, vedoucí skrz Třebíč, patří mezinárodní cyklostezka z Jihlavy, přes Třebíč až do rakouského Raabsu (idnes.cz, 2019). Dále se zde nachází mnoho kratších cyklostezek, které jsou ročně využívány desetitisíci lidmi. Jelikož se jedná především o oblasti s nižším podílem lesů, s vedlejšími silnicemi a polními cestami, byla vhodnost krajiny pro cykloturistiku zařazena do stupně prvního.

Tabulka 5: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro cykloturistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.4 Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

Mezi sjezdové zimní sporty se řadí např. jízda na lyžích či snowboardu. Tyto sporty velmi ovlivňují vytíženost cestovního ruchu v zimních měsících. Zelenka a Pásková

(2012) uvádí, že tyto sporty můžou změnit krajinný ráz především výstavbou sjezdových tratí a středisek.

Do prvního stupně patří podle Bíny (2002) terén, který je částečně vhodný pro vykonávání sjezdových zimních sportů a nadmořská výška se zde pohybuje nad 500 metrů. Dále sem podle něj patří i oblasti s nižšími nadmořskými výškami, pokud vykazují dostatečnou sněhovou pokrývku či vhodné svažitostní poměry. Druhý stupeň reprezentuje terén, který je vhodný k provozování zimních sportů, kdy se nadmořská výška v těchto oblastech pohybuje okolo 800 metrů a svažitostní i klimatické podmínky jsou vhodné pro provozování zimních sportů (Bína, 2002). Třetí stupeň zahrnuje území s náročnými lyžařskými terény ve zřetelně členitém terénu (Bína, 2002). Tato území patří podle něj do chladných klimatických oblastí s vhodnými teplotními i srážkovými poměry, dlouhou dobou trvání sněhové pokrývky a nadmořská výška se v těchto územích pohybuje okolo 1000 metrů a výš.

Jak již bylo zmíněno, průměrná nadmořská výška Třebíče je 405 metrů. Bína (2002) ve svém hodnocení zmiňuje, že oblast musí mít více, než 500 m n. m., aby splňovala minimálně první stupeň v hodnocení této kategorie, a to město Třebíč nesplňuje a ani nevykazuje žádné vhodné podmínky pro sjezdové zimní sporty. Z těchto důvodů byla Třebíč zařazena do nultého stupně.

Tabulka 6: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.5 Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku je dle Bíny (2002) dělen do 3 stupňů, kterými jsou:

- 1. stupeň: jedná se o terén částečně vhodný pro provozování lyžařské turistiky a nadmořská výška bývá okolo 500 metrů. Řadí se sem také oblasti s nižšími nadmořskými výškami, pokud tam jsou vyhovující klimatické podmínky, dostatečná sněhová pokrývka a dostatečné přírodní atraktivity.
- 2. stupeň: zahrnuje vhodný terén k provozování lyžařské turistiky, přírodně atraktivní prostředí a náležité klimatické podmínky s trvajícím sněhovou pokrývkou,
- 3. stupeň: zahrnují ta území, která mají vysoké přírodní hodnoty a atraktivity. Patří sem oblasti s méně členitým povrchem i oblasti s vysokou členitostí povrchu. Jedná se o chladné klimatické oblasti s vhodnými teplotními i srážkovými poměry, s dostačující sněhovou pokrývkou.

Stejně jako není vhodná krajina ve městě Třebíč pro sjezdové zimní sporty, ze stejných důvodů není vhodná ani pro lyžařskou turistiku. Především zde nejsou vhodné klimatické podmínky pro lyžařskou turistiku. Z těchto důvodů byla Třebíč i v této kategorii zařazena do nultého stupně.

Tabulka 7: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.6 Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

Do prvního stupně hodnocení vhodnosti krajiny pro rekreaci u vody zahrnuje Bína (2002) menší plochy či větší vodní plochy, které jsou využitelné pouze z malé části. Do druhého stupně dle něj spadají lokality regionálního a částečně i neregionálního významu, kdy se jedná především o větší vodní plochy rybníků a přehradní nádrže střední velikosti. Poslední, třetí stupeň pak tvoří vodní plochy velkého rozměru, především přehradní nádrže, jejichž rekreační využití je velkým lákadlem i pro zahraniční klientelu (Bína, 2002).

Co se týče vhodnosti krajiny pro rekreaci u vody, bylo město zařazeno do prvního stupně. V Třebíči, přesněji v chatové oblasti Poušov, se v údolí, přímo u řeky Jihlavy, nachází kemp (kemppousov.cz, 2016). Tento kemp bývá v provozu od května do září a nabízí ubytování v chatkách, stanech či karavanech (ekempy.cz, 2020). V jeho okolí mohou lidé využívat množství cyklostezek, nebo koupání v řece přímo u splavu. Druhým využitím je rybník Kuchyňka, který je nejstarším rybníkem v Třebíči (trebicky.denik.cz, 2009). Nachází se na Podklášteří a v létě je využíván ke koupání, v zimě pak k bruslení. Dále se zde můžeme najít dalších 15 rybníků, žádný z nich ale není přímo rekreační.

Tabulka 8: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.7 Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory

Pahorkatinná, s výjimkou nížinatá rovinná krajina, s vyšším výskytem lesů a průměrným počtem obyvatelstva tvoří první stupeň při posuzování vhodnosti krajiny pro rekreaci typu lesy / hory (Bína, 2002). Dále uvádí, že do druhého stupně patří především oblasti pohybující se v nadmořské výšce 500 – 800 metrů, reliéfem odpovídající vrchovinám, s celostátně nadprůměrným podílem lesů a malou hustotou zalidnění. Třetím stupněm jsou pak horské krajiny se souvislými lesy s nadmořskou výškou vyšší jak 900 metrů (Bína, 2002).

Jak již bylo výše uvedeno, nadmořská výška města Třebíč je 405 m n. m a podíl lesů činí 28%. Jelikož město nesplňuje podmínky ani nejnižšího stupně v Bínově hodnocení, kdy podíl lesů musí splňovat minimálně 30%, byl mu udělen nultý stupeň.

Tabulka 9: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.8 Vhodnost krajiny pro venkovský turismus

Venkovský turismus je druh cestovního ruchu, který je charakterizován vícedenním pobytem s rekreačními aktivitami na venkově (Zelenka a Pásková, 2012). Dále uvádí, že se jedná např. o pěší turistiku, projížďky na kole nebo na koni, pozorování a péče o domácí zvířata. Venkovský cestovní ruch je mezi turisty oblíben především z důvodů objevení rozsáhlé a tiché krajiny, poznání místních zvyků a obyčejů (Zelenka a Pásková, 2012). Rozvoj venkovského cestovního ruchu je dle nich závislý na rozvoji venkova, budování pěších tras a cyklotras, tradičních řemesel či ubytovacích a stravovacích zařízení.

První stupeň při hodnocení vhodnosti krajiny pro venkovskou turistiku „*tvoří obce se sídly vesnického charakteru v rovinaté, či mírně zvlněné zemědělské krajině, průměrně nebo podprůměrně osídlené s menším podílem lesů, vodních ploch a turisticky značených cest*“ (Bína, 2002). Dále uvádí, že obce s venkovskými sídly s vyšším procentem výskytu lesů, vodních ploch a turisticky značených cest se řadí do stupně druhého. Poslední, nejvyšší stupeň reprezentují venkovská sídla nacházející se v členité podhorské a horské krajině s vysokým podílem lesů (Bína, 2002).

Díky tomu, že se v Třebíči nachází 28% lesů, 1,7% vodních ploch a několik turisticky značených cest a také fakt, že je zde průměrná hustota obyvatelstva, spadá v Bínově hodnocení vhodnosti krajiny pro venkovskou turistiku do prvního stupně.

Tabulka 10: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro venkovský turismus

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.9 Vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Vodní turistika je Zelenkou a Páskovou (2012) charakterizována jako „*turistika na vodních tocích a vodních plochách, se sjížděním zejména vodních toků různého stupně obtížnosti na různých typech plavidel (kanoje, raft, kajak aj.) a využívající zpravidla překrásné přírodní prostředí.*“

Území obce, umístěné v blízkosti vodních toků vhodných pro vodní turistiku, které je méně využívané řadí Bína (2002) do prvního stupně. Do druhého stupně zahrnuje ty obce, které jsou umístěny u částí řek využívaných a vhodných pro vodní turistiku a jsou sem zařazeny i obce s výletní lodní dopravou. Ve třetím stupni se pak jedná o území ležící při březích vodácky nejpopulárnějších řek v České republice (Bína, 2002).

Řeka Jihlava, která pramení v Kraji Vysočina u obce Jihlávka, je jedinou řekou, protékající městem Třebíč (infoglobe.cz, 2017). Dále tyto stránky uvádí, že její délka toku činí 163 km. Jihlava je Basařovou (2001) považována za řeku s vhodnými úseky pro vodní turistiku, které jsou méně využívané. Je nutné ale podotknout, že právě v Třebíči není řeka nyní příliš sjízdná kvůli vyšší četnosti splavů a nízké hladině vody. Na mnoha místech je obehnána protipovodňovými zdmi a nenachází se zde ani půjčovna lodí. Z těchto důvodů nebyla ve městě Třebíč zvolena vhodnost pro vodní turistiku ani jako nejnižší stupeň.

Tabulka 11: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro vodní turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.10 Vhodnost krajiny pro horolezectví

Hlavní náplní horolezectví je podle Zelenky a Páskové (2012) zdolávání různě vysokých překážek v horských oblastech, v lomech, na solitérních skalních útvarech, na skalách, nad říčními údolími či v interiérech.

V lokalitě splňující podmínky pro horolezectví se vyskytují skály umožňující horolezecké výstupy nebo výcvik (Bína, 2002).

V Třebíči se podle Basařové (2001) nenachází žádná vhodná krajina k provozování horolezectví, pouze jedna umělá lezecká stěna. Z těchto důvodů byl zvolen nultý stupeň.

Tabulka 12: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro horolezectví

0. stupeň	1. stupeň
X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.11 Vhodnost krajiny pro závěsné létání

Bína (2002) podotýká, že pro provozování závěsného létání (starty rogalových křídel, paragliding) je nejdůležitějším aspektem vhodný terén. „*Jedná se zejména o poměrně prudké, málo zalesněné osamělé vrchy či jiné prudké svahy spadající nikoliv do údolí, ale do roviny nebo širší kotliny*“ (Bína, 2002). Také uvádí, že by se v přistávacím prostoru neměly nacházet větší vodní plochy, větší sídla, lesy či dálnice. Zelenka s Páskovou (2012) uvádí, že paragliding je využíván pro sportovní a rekreační účely a můžeme ho zařadit do aktivit adrenalinového cestovního ruchu (Zelenka a Pásková, 2012).

V Třebíči se nenachází vhodný terén, pro provozování závěsného létání a proto byl v této kategorii zvolen nultý stupeň.

Tabulka 13: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro závěsné létání

0. stupeň	1. stupeň
X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.12 Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Jedná se o výskyt mysliveckých revírů, které vydávají turistická lovecká povolení (Bína, 2002). V dnešní době je toto povolení dle Bíny (2002) vydáváno velkým množstvím mysliveckých sdružení a není možné je evidovat. Tyto lokalizační podmínky byly tedy vyhodnoceny tak, že jsou kladné téměř v každé obci (Bína, 2002). Výjimky dle něj tvoří silně urbanizované nebo intenzivně zemědělské krajiny s minimem rozptýlené zeleně.

Oficiální stránky Okresního mysliveckého spolku Třebíče (2020) uvádí, že myslivost v dnešní době je v Evropě na velmi vysoké úrovni. Předseda Okresního mysliveckého spolku Třebíče dokonce zmiňuje, že Třebíčsko je kolébkou české myslivosti a že se jedná o třetí největší Okresní myslivecký spolek v republice, vydávající lovecká povolení (myslivost.cz, 2008). Přímo v Třebíči, se myslivecké revíry nachází v menší míře a myslivci tak vyráží do lesů u Čáslavic, které spadají do Třebíčska. Od města Třebíč jsou vzdálené necelých 6 km autem (mapy.cz, 2020).

Díky výskytu Okresního mysliveckého spolku a i malého množství lesů, bylo město zařazeno do prvního stupně v Bínově hodnocení.

Tabulka 14: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.13 Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

Sportovní rybolov, který je podle Zelenky a Páskové (2012) součástí loveckého cestovního ruchu, motivuje účastníky lovem ryb na udici, nebo loveckým potápěním na potocích, řekách, jezerech, přehradách, rybnících a v mořích.

„Vzhledem k tomu, že vášniví rybáři navštěvují pro úlovek i kraje jinak zcela neturistické, byly na základě dostupných rybářských map do této kategorie řazeny všechny pstruhové a mimopstruhové revíry Českého a Moravského rybářského svazu i dalších organizací a soukromých vlastníků“ (Bína, 2002). V jiných krajích, ve kterých tyto mapy nejsou k dispozici, je vhodnost sportovního rybářství odhadována podle průměrné šířky daného vodního toku podle mapy (Bína, 2002). V Třebíči se nachází mnoho rybníků, jako je Račerovický, Týnský, Borovinský nebo rybník Kuchyňka (mapy.cz, 2020). Právě ve zmíněném Borovinském rybníku, který je bohatě zarybněn především kapry a amury, je možné rybařit na povolených lovných místech (borovinak.cz, 2020). Také tento zdroj uvádí, že pro rybolov je nutností, aby každý rybář vlastnil rybářský lístek a zakoupil si k tomu povolenku. Sportovní rybolov by měl být v tomto roce také umožněn v Horním a Dolním rybníku v Lorenzových sadech, které byly dosud využívány dětmi k výuce rybaření (trebicky.denik.cz, 2019). Rybářské aktivity se provádějí i na řece Jihlavě, kde se každoročně koná ročník rybářských závodů O pohár starosty města Třebíče (feederpoint.cz, 2019). Tudíž je sportovní rybolov zařazen do prvního stupně.

Tabulka 15: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.14 Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

„Jde o lokality s možností sezónního pozorování ptáků při páření či hnízdění zajímavé z hlediska vzácnosti druhu či většího množství“ (Bína, 2002). Dále zmiňuje, že

k hlavním místům určeným k pozorování vodních ptáků patří břehové prostory velkých rybníků a vodních toků, výjimečně ornitologické lokality ve stepních lesích či horských oblastech.

Jak již bylo výše zmíněno, v Třebíči se nachází spousta rybníků. Mezi nejvýznamnější, co se týče pozorování vodních ptáků, patří rybníky Ptáčovské – Starý rybník, Hrachovec, Nový rybník a rybník Židloch a právě v souvislosti s nimi je zde konán také tzv. „Festival ptactva“, kdy se lidé sejdou s odborníky a v tomto prostředí pozorují a poslouchají místní ornitofaunu (birdlife.cz, 2019). Z těchto důvodů byla Třebíč zařazena do prvního stupně.

Tabulka 16: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.15 Kulturně historické památky a soubory

Bína (2002) klasifikuje kulturně historické památky a soubory do 3 stupňů, kterými jsou:

- 1. stupeň: obce, v nichž byly vyhlášeny vesnické památkové zóny,
- 2. stupeň: obce, ve kterých se nachází městské památkové zóny a obce, v nichž existují vesnické památkové rezervace,
- 3. stupeň: obce a městské památkové rezervace, na jejichž území se nachází památky UNESCO či národní kulturní památka.

K nejvýznamnějším kulturně historickým památkám města Třebíč patří jednoznačně Basilika sv. Prokopa spolu se Zámkem Třebíč, Židovský hřbitov a Židovská čtvrť, které byly výše podrobněji popsány. Tyto památky byly roku 2003 zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO a jsou dominantou města. Proto

byla Třebíč zařazena do nejvyššího, třetího stupně v Bínově hodnocení složek potenciálu cestovního ruchu, v kategorii kulturně historické památky a soubory.

Tabulka 17: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kulturně historické památky a soubory

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
			X

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.16 Skanzeny a muzea

Zelenka a Pásková (2012) charakterizují skanzen jako „*muzeum lidové architektury a technických staveb pod širým nebem situované ve vhodném přírodním prostředí, do něhož jsou v původním stavu přeneseny různé zajímavé stavby lidové architektury včetně jejich tematicky upraveného interiéru.*“

V kategorii skanzenů a muzeí zahrnuje Bína (2002) do prvního stupně obce, ve kterých se nachází skanzeny a muzea s regionálním a místním významem. Do druhého stupně řadí obce se skanzeny a muzei s nadregionálním významem a do posledního, třetího stupně jsou dle něj zařazeny obce se skanzeny a muzei s celostátním a mezinárodním významem.

Mezi skanzeny a muzea Třebíče patří jednoznačně Muzeum Vysočiny Třebíč, které se nachází v bývalém valdštejnském zámku. „*Muzeum Vysočiny Třebíč je regionální institucí zabývající se dokumentací přírodních a historických poměrů na jihozápadní Moravě, zvláště v okolí Třebíče, Moravských Budějovic, Náměště nad Oslavou a Jemnice*“ (muzeumtr.cz, 2016). Druhým zajímavým místem, které je možné zařadit mezi muzea je Zadní synagoga s domem Seligmann Bauera. V synagoze se nachází expozice s židovskou tematikou a model židovské čtvrti v měřítku 1:100, který znázorňuje, jak čtvrť vypadala kolem roku 1850 (visittrebic.eu, 2017c). Tento zdroj také uvádí, že dům Seligmanna Bauera, který stojí vedle Zadní synagogy, znázorňuje expozici bydlení židovské rodiny v meziválečném období. Pro cizince, kteří právě zmíněnou Židovskou čtvrť navštěvují, je za příplatek možná i

cizojazyčná pohledka. Za prohlídku také stojí model města Třebíče, zobrazující podobu z roku 1835, který se nachází v předsálí divadla v budově Pasáž (trebicky.denik.cz, 2017). Třebíč byla teda zařazena do druhého stupně v Bínově hodnocení.

Tabulka 18: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – skanzeny a muzea

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.17 Lázeňská funkce

Lázeňský cestovní ruch bývá vykonáván za účelem regenerace či poznání (Zelenka a Pásková, 2012). V České republice se vyskytuje velké množství přírodních léčivých zdrojů, které jsou využívány k léčbě a prevenci nemocí (lecebnelazne.cz). Tento zdroj také uvádí, že lázně v naší republice se mohou pyšnit krásnou přírodou, pozoruhodnou architekturou a historií či kulturním životem. K moderním trendům dnešní doby patří kondiční a preventivně zdravotní pobyty v lázních, jako jsou např. wellness programy (Zelenka a Pásková, 2012).

Bína (2002) uvádí, že lázeňské funkce splňují přinejmenším obce oficiálně klasifikovány jako lázeňské. Do vyššího stupně se zahrnují „lázeňské obce se střední kapacitou specializovaných zdravotnických zařízení a se zřetelným fyziognomickým utvářením lázeňské čtvrti“ (Bína, 2002). Dále uvádí, že k nejvyššímu stupni lázeňské funkce patří lázeňská města, která mají významné postavení v léčebném procesu, což znamená, že je zde více než 30 tisíc pacientů za rok, a také města s velkou fyziognomií.

Jelikož se v Třebíči nenachází žádné lázně a město neplní žádné lázeňské funkce, bylo zařazeno do nultého stupně.

Tabulka 19: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – lázeňská funkce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.18 Kongresy a konference

Kongres a konferenci definují Zelenka a Pásková (2012) jako formální setkání osob určitého odborného zaměření, které obsahuje přednášky či příspěvky účastníků na určité téma a formální i neformální diskuze. První ze zmíněných slov pak podle nich může označovat větší rozsah, význam nebo vyšší formálnost akce.

Do obcí nejnižšího stupně zahrnuje Bína (2002) ty, ve kterých se poměrně často konají valné hromady a konference regionálního a místního významu. Dále uvádí, že středním stupněm jsou obce, ve kterých se konají konference a kongresy celostátního a neregionálního významu a do nejvyššího stupně zahrnuje obce s častým pořádáním nejvýznamnějších kongresů, konferencí a symposií, které mají celostátní či mezinárodní význam.

V Třebíči se nachází několik míst vhodných k pořádání kongresů a konferencí. K nejvhodnějším patří kamenný sál přímo v trebičském zámku. V těchto prostorách byla pořádána mezinárodní odborná konference „Patnáct let v elitní společnosti UNESCO,“ věnovaná právě výměně zkušeností měst s památkami UNESCO (mkstrebic.cz, 2018c). Druhým místem, vhodným k pořádání takovýchto akcí patří hotel Atom, který prošel v nedávné době rozsáhlou rekonstrukcí a nachází se v něm multifunkční společenský sál až pro 500 osob (hotelatom.cz, 2018).

I když Bína (2002) řadí kongresy a konference mezinárodního významu do třetího stupně, ve městě Třebíč byl zvolen první stupeň a to z důvodů, že tyto akce jsou zde pořádány výjimečně a spíše se jedná o konference či kongresy regionálního a místního významu.

Tabulka 20: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kongresy a konference

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.19 Kulturní akce

Do prvního stupně kulturních akcí zahrnuje Bína (2002) obce s meziročně pravidelným konáním kulturních akcí či slavností, které mají regionální a místní význam. Druhý stupeň podle něj tvoří obce, ve kterých se konají meziročně pravidelně festivaly, slavnosti a další akce s významem neregionálním a celostátním. Poslední, třetí stupeň zastupuje konání nejvýznamnějších festivalů, přehlídek či slavností s celostátním a mezinárodním významem (Bína, 2002).

Mezi kulturní akce se v Třebíči zahrnují UNESCO slavnosti neboli Slavnosti tří kápí, Oživené židovské město nebo Festival Petra Dvorského. Slavnosti tří kápí se konají každý rok od zapsání trebičských památek (Židovská čtvrť, Židovský hřbitov, Bazilika sv. Prokopa) na prestižní seznam světového kulturního dědictví UNESCO (mkstrebic.cz, 2020a). V tomto roce jde již o 17. výročí. Oživené židovské město je kulturně historická slavnost, která se celá odehrává v židovské čtvrti (mkstrebic.cz, 2017c). Občané Třebíče se tak snaží alespoň trochu přiblížit návštěvníkům, jak vypadal život v těchto úzkých uličkách ať už hudbou, jídlem či uměním (ozizim.tode.cz, 2019). Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského je pořádán na více místech v Kraji Vysočina. Jedná se o Jaroměřice nad Rokytnou, Valeč, Dalešice, Dukovany a také Třebíč, ve které je festival pořádán v Bazilice sv. Prokopa (arskoncert.cz, 2019). Tento zdroj také uvádí, že v loňském roce zde bylo ženským sborem odzpíváno „*Stabat Mater Dolorosa*“ (první verš středověkého církevního hymnu Stabat Mater, který líčí bolest matky nad ztrátou syna). Kromě těchto nejvýznamnějších akcí se zde s roční periodicitou koná hudební festival ZÁMOSTÍ a POLANKAFEST. K dalším akcím patří Slavnosti růžového vína, Svatoprokopská pouť, Šmajim (festival židovské kultury), festival houslového

virtuosa Václava Hudečka a jeho hostů nebo Bramborobraní (tkl-trebic.cz). Díky těmto aktivitám, které se zde odehrávají, byla Třebíč zařazena do druhého stupně, co se týče kulturních akcí.

Tabulka 21: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kulturní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.20 Sportovní akce

V rámci sportovních akcí jsou obce, v nichž se alespoň v roční periodicitě konají sportovní závody a další akce regionálního a místního významu zahrnuty do prvního stupně (Bína, 2002). Do dalšího stupně řadí Bína (2002) obce, ve kterých mají sportovní akce větší význam a delší tradici, a do posledního stupně zahrnuje ty obce, ve kterých se konají sportovní závody a akce s celostátní a mezinárodní publicitou a s nejdelší tradicí.

Co se týče sportovních akcí v Třebíči, pořádá se zde každý rok Třebíčský běžecký pohár (trebiczije.cz, 2020). Tento zdroj také uvádí, že se jedná o čtrnáct běžeckých akcí, které se konají v průběhu celého roku – od března až do posledního dne v prosinci, kdy je uskutečněn tzv. Silvestrovský běh. K dalším pořádaným akcím patří Mezinárodní den orientačního běhu v Tyršových sadech (trebiczije.cz, 2020). K doposud nejvýznamnější akci konané v roce 2011 se řadí jednoznačně Mistrovství Evropy v baseballu. V Třebíči se zřídilo nové baseballové hřiště a tím pádem jsou takové akce nadále očekávané. Pro Třebíč je ale nejvýznamnějším sportem bez pochyby lední hokej, kterého se účastní mnoho fanoušků. Podle Bíny (2002) se však cesty fanoušků na pravidelné ligové zápasy nezahrnují do stupňů hodnocení. Z tohoto důvodu byl zvolen pouze první stupeň v hodnocení sportovních akcí, jelikož právě zmíněný baseball zde nemá delší tradici a tak nesplňuje vyšší stupeň.

Tabulka 22: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – sportovní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.21 Církevní akce

V dnešní době dochází ke zpřístupňování většího počtu církevních památek, k budování dalších poutních tras nebo k instalaci nových, moderních expozic a to především díky rozvoji regionů České republiky a díky investicím do cestovního ruchu (cirkev.cz, 2020).

Stupeň jedna dle Bíny (2002) zahrnuje všechny církevní poutní místa, do stupně dva jsou zařazené poutní místa vyššího významu a třetí stupeň zahrnuje církevní poutní místa nejvyššího významu.

Co se týče církevních akcí, každoročně se zde koná tradiční poutní mše svatá na blízském pahorku od kaple Povýšení sv. kříže, nazývaná Kostelíček (cirkevnturistika.cz, 2018). Tato poutní mše ale není příliš známá ani mezi obyvateli tohoto města. Z těchto důvodů byl zvolen nultý stupeň v hodnocení předpokladů církevních akcí.

Tabulka 23: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – církevní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.22 Veletrhy a tematické trhy

První stupeň v kategorii veletrhů a tematických trhů tvoří obce, ve kterých se přinejmenším konají trhy s roční periodicitou, jako jsou jarmarky a akce

regionálního a místního významu (Bína, 2002). Do druhého stupně řadí Bína (2002) obce, ve kterých jsou tyto aktivity více zaměřeny na výstavnictví a častokrát bývají spojovány s kulturními akcemi. Třetí stupeň pak tvoří obce s nejvýznamnějšími a nejdůležitějšími veletrhy či výstavami, které jsou důležité i v mezinárodním kontextu (Bína, 2002).

V Třebíči se před Vánocemi každoročně na Karlově náměstí konají vánoční trhy, které lákají především místní obyvatele a jsou doprovázeny kulturním programem, kdy na pódiu pod vánočním stromem vystupují soubory dětí z trebičských škol či různé místní hudební skupiny (mkstrebic.cz, 2019d). Kromě vánočních trhů se zde konají také jarmarky. Prvním z nich je Fler jarmark, neboli vánoční jarmark originálních rukodělných výrobků a dárků, provozovaný v listopadu (trebicky.denik.cz, 2019). Druhým je jarmark BIO/EKO, kde jsou lidem nabízeny bio a ekologické výrobky s označením „Regionální produkt“ (zdravafarma.cz, 2019). Také se v Třebíči každoročně koná dvoudenní veletrh muzeí České republiky (emuzeum.cz, 2019). Hlavním smyslem tohoto veletrhu je výměna informací, myšlenek a zkušeností mezi muzejníky v celé České republice (kr.vysocina.cz, 2019). Z těchto důvodů byla Třebíč zařazena do 2. stupně v Bínově hodnocení.

Tabulka 24: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – veletrhy a tematické trhy

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.23 Místní produkty

Výrobu a prodej řemeslných a tradičních potravinářských výrobků řadí Bína (2002) do prvního stupně v hodnocení místních produktů. Do druhého stupně dle něj spadají vyráběné produkty, jako keramika, víno, proutěné zboží či tradiční pečivo, které jsou známé ve větší míře než produkty z prvního stupně a jejich

prodej vytváří turistickou atraktivitu v regionálním měřítku. Třetí stupeň se pak týká oblastí s celostátně nejznámějšími a turisticky atraktivními produkty a příslušnou infrastrukturou (Bína, 2002).

K jednomu z nejznámějších produktů patří ve městě Třebíč jednoznačně ZON limonády neboli Zdravotně Osvěžující Nápoje (visittrebic.eu, 2017d). Tento produkt nese velmi dlouhou tradici, kdy roku 1879 byla založena rodinná firma ZON Ferdinandem Kubešem, který jako jeden z prvních v Evropě začal vyrábět limonády, jako nápoj proti žízeň (zon.cz, 2020). K potravinám, které jsou certifikované značkou Regionální potravina a Regionální produkt, patří např. Sádecké víno z Vinařství Sádek, Židovské cukroví z pekárny Vrátky v Židovské čtvrti, Uzené vlašské ořechy (visittrebic.eu, 2017d). Mezi další potraviny reprezentující toto město patří „nepasterizované a nefiltrované pivo vařené klasickým způsobem v Podklášterském pivovaru Urban“ či „jediná česká košer whisky TREBITSCH old Down distillery s ochrannou známkou Czech Single Malt Whisky“ (visittrebic.eu, 2017d). Z těchto důvodů byla Třebíč zařazena do 2. stupně.

Tabulka 25: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – místní produkty

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.24 Příhraniční specifika

První stupeň představují podle Bíny (2002) obce, které se nachází asi 10 – 15 km od státních hranic. Do druhého stupně spadají obce ležící přibližně 7 – 15 km od hranic a města či obce nacházející se přímo při silničních hraničních přechodech spadají do kategorie třetí (Bína, 2002).

Město Třebíč má z našich čtyř sousedních zemí nejbliže k Rakousku. Vzdálenost tohoto zmiňovaného města činí vzdušnou čarou necelých 38 km a jízdní trasa je pak o téměř 32 km delší (mapy.cz, 2020). Jelikož město nesplňuje ani nejnižší

stupeň Bínova hodnocení, je tedy v této složce potenciálu zařazeno do nultého stupně.

Tabulka 26: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - příhraniční specifika

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.2 Shrnutí výsledků podle Bíny

V předchozí kapitole byly popsány jednotlivé složky potenciálu cestovního ruchu v Třebíči, které byly následně na základě stanovených kritérií zařazeny do stupňů lokalizačních podmínek. Na základě těchto určených stupňů byly dále přiděleny body podle Bínova hodnocení potenciálu cestovního ruchu (viz tabulka 1). V případě zhodnocení daného potenciálu do nultého stupně, nebyl udělen žádný bod. V případě kladného zhodnocení potenciálu byly body přidělovány podle míry významnosti a důležitosti, které byly brány z Bínovy tabulky (viz tabulka 27).

Tabulka 27: Výsledný potenciál cestovního ruchu pro obec Třebíč

Složka potenciálu cestovního ruchu	Přiřazený stupeň lokalizačních předpokladů	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek
Přírodní pozoruhodnosti	1.	10
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	1.	5
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1.	10
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	0.	0
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	0.	0
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1.	10

Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	0.	0
Vhodnost krajiny pro venkovský turismus	1.	3
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	0.	0
Vhodnost krajiny pro horolezectví	0.	0
Vhodnost krajiny pro závěsné létání	0.	0
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	1.	2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	1.	2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	1.	1
Přírodní subsystém	---	43
Kulturně historické památky a soubory	3.	50
Skanzeny a muzea	2.	15
Lázeňská funkce	0.	0
Kongresy a konference	1.	2
Kulturní akce	2.	20
Sportovní akce	1.	2
Církevní akce	0.	0
Veletrhy a tematické trhy	2.	20
Místní produkty	2.	10
Příhraniční specifika	0.	0
Kulturní subsystém	---	119
Celkový potenciál cestovního ruchu	---	162

Zdroj: vlastní zpracování podle Bína (2002)

5.2.1 Diskuse výsledků

Ve zkoumaném městě bylo posuzováno 24 složek potenciálu cestovního ruchu. 14 z nich se týkalo přírodního subsystému a 10 z nich kulturního. Městu Třebíč bylo uděleno celkem 162 bodů, což řadí Třebíč do zóny s velmi vysokým potenciálem.

Jak již z výsledné tabulky 27 vyplývá, žádná hodnocená složka přírodního potenciálu nebyla zařazena ani do druhého stupně, ani do třetího, nejvyššího stupně. Nejvíce složek potenciálu cestovního ruchu se umístilo v 1. stupni (8 složek), které v součtu získaly výsledných 43 bodů. Zbýlých 6 složek bylo zařazeno do nultého stupně.

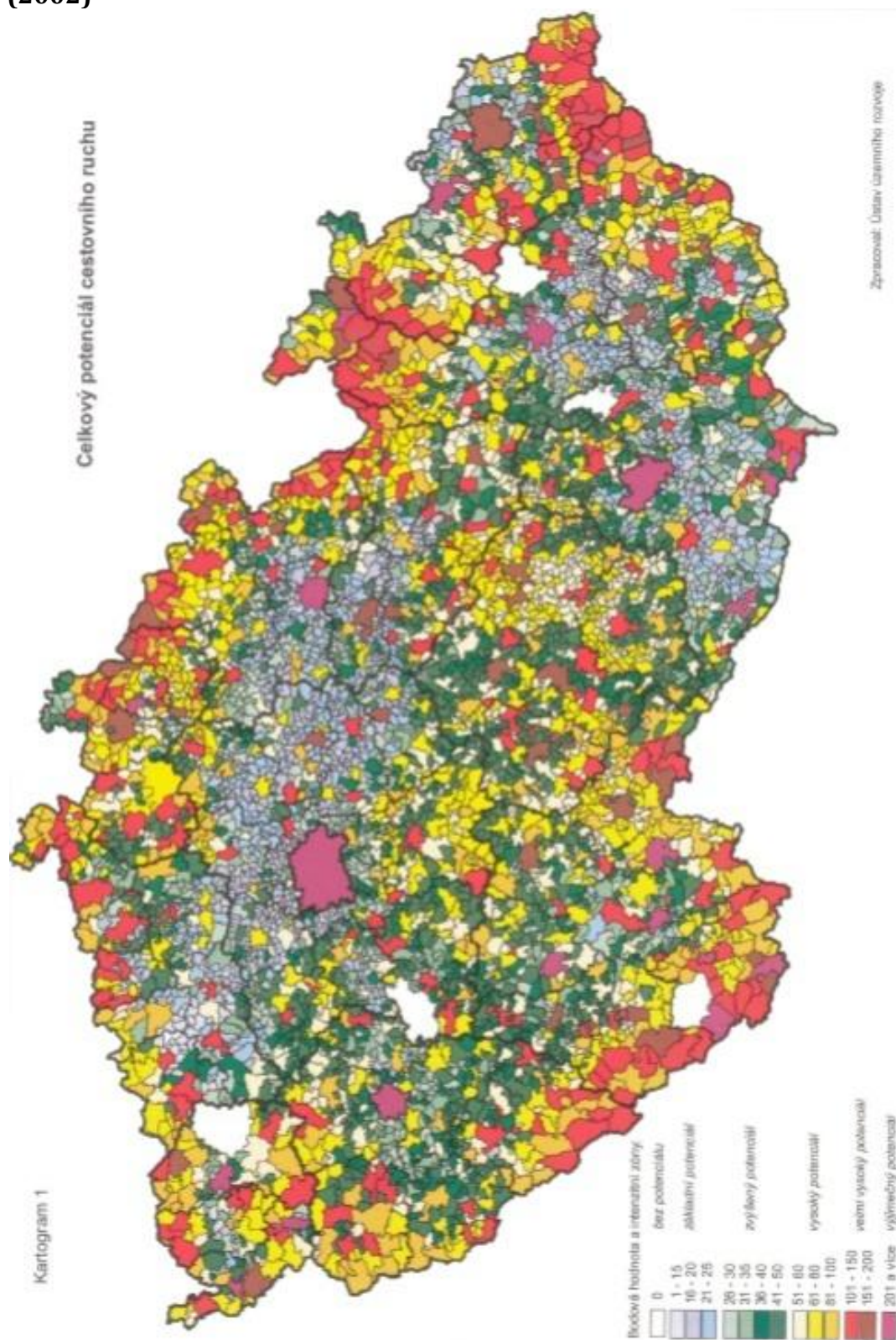
Z hlediska kulturního potenciálu bylo město Třebíč ohodnoceno více body. Nejčastěji odpovídaly tyto složky 2. stupni (celkem 4) a získaly tak 65 bodů. 3 složky se nacházely v nultém stupni, 2 složky ve stupni prvním v součtu se 4 body a dokonce došlo i na nejvyšší bodové ohodnocení a to ve složce kulturně historických památek a souborů. Zde bylo městu Třebíč přiřazeno 50 bodů.

Pro Třebíč jsou tedy z hlediska cestovního ruchu významnější kulturně historické předpoklady, které tvoří až 73,5%. Přírodní předpoklady pak tvoří 26,5%.

Co se týče celkového Bínova hodnocení, nejvýznamnější a jedinou složkou zařazenou do nejvyššího stupně byly kulturně historické památky a soubory, které mají největší vliv na tento výsledek. Do druhého stupně byly zařazeny z kulturního subsystému skanzeny a muzea, kulturní akce, veletrhy a tematické celky či místní produkty. První stupeň zauímají kongresy a konference a sportovní akce. Z přírodního subsystému tvoří první stupeň přírodní pozoruhodnosti, vhodnost krajiny pro pěší turistiku, cykloturistiku, rekreaci u vody, venkovskou turistiku, sportovní myslivost, sportovní rybolov a pozorování vodních ptáků. Ke zbývajícím složkám, složkám s nulovým potenciálem cestovního ruchu, byly zařazeny složky s vhodností krajiny pro zimní sporty, lyžařskou turistiku, rekreaci typu lesy / hory, vodní turistiku, horolezectví, závěsné létání a z kulturního subsystému pak lázeňská funkce, církevní akce a příhraniční specifika.

Z níže uvedené mapy je také patrné, že i Bína při svém hodnocení zařadil město Třebíč právě do zóny s velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu.

Obrázek 6: Celkový potenciál cestovního ruchu v České republice podle Bíny (2002)

Zdroj: Bína (2002)

6 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ

Výzkum bakalářské práce byl postaven na Bínově hodnocení cestovního ruchu v obcích České republiky. Třebíči v tomto hodnocení bylo uděleno celkem 162 bodů, což toto město řadí mezi města s velmi vysokým potenciálem a to především díky subsystému kulturně historických památek a souborů. Podrobnější shrnutí výsledků bylo již výše popsáno v podkapitole shrnutí výsledků podle Bíny. Z Bínova výzkumu také plynou některé z položených výzkumných otázek, jejichž odpovědi jsou níže rozebrány.

6.1 Odpovědi na výzkumné otázky

Otázka č. 1

Jak velký je potenciál cestovního ruchu ve městě Třebíč?

Celkový potenciál cestovního ruchu ve zkoumaném městě činí 162 bodů. Tento fakt řadí město Třebíč podle Bíny (2002) do zóny s velmi vysokým potenciálem. Třebíč dosáhla tohoto bodového ohodnocení především díky kulturně historickým památkám, které se v této oblasti nachází a které jsou zapsané na Seznamu světového dědictví UNESCO. Město se snaží zdejší cestovní ruch podporovat, snaží se udržovat památky v dobrém stavu, investovat do nové doplňkové infrastruktury cestovního ruchu a také propagovat významné atraktivity.

Otázka č. 2

Jaký typ potenciálu ve městě Třebíč převažuje?

Třebíč spadá jednoznačně do kulturního typu z hlediska celkového potenciálu cestovního ruchu. Bína (2002) uvádí, že „podíl kulturního subsystému na potenciálu cestovního ruchu představuje hodnotu 60 až 79,9%.“ Kulturní subsystém, který zahrnuje 119 bodů (viz tabulka 27), tvoří z celkového součtu všech hodnocených složek až 73,5%.

Otázka č. 3

Jaké jsou silné stránky cestovního ruchu ve městě Třebíč?

K silným stránkám cestovního ruchu v Třebíči lze jednoznačně zařadit UNESCO památky. Mezi další patří např. množství a kvalita kulturních akcí, čistá okolní příroda, množství turisticky zajímavých míst, kvalitní sportoviště a sportovní akce, zeleň ve městě, historické centrum (památková zóna), množství přírodních parků a rezervací, celoroční provoz památek a atraktivit, existence neregionální cyklostezky Jihlava – Třebíč – Raabs, hustá síť značených tras pro pěší turistiku a cyklistiku, kvalitní možnosti využití pro rodiny s dětmi a jako poslední velmi důležitý turistický portál visittrebic.eu.

Otázka č. 4

Jaké jsou slabé stránky cestovního ruchu ve městě Třebíč?

Ke slabým stránkám cestovního ruchu města můžeme zahrnout málo parkovacích míst, nevyužitý potenciál Karlova náměstí, nevzhledná zákoutí Židovské čtvrti, nevyužitý potenciál významných osobností, minimální zapojení subjektů zejména ubytovacích a stravovacích služeb do certifikačních systémů, málo ubytovacích kapacit nabízejících komplexní služby pro pobyt (wellness), nedostatečná spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem a subjekty navzájem, neregulovaná dopravní situace v historických částech města či horší dopravní spojení z ostatních měst.

Otázka č. 5

Je dostatečná propagace města z hlediska cestovního ruchu?

Město Třebíč využívá k propagaci především oficiální stránky města (www.trebic.cz), na kterých návštěvníci nejdou veškeré informace o historii města a památkách, různé mapy města a dokonce i webkamery, které potenciálním návštěvníkům mohou nastínit pohled na toto město. Dalšími webovými stránkami, obsahující informace o tomto městě, jsou stránky www.visittrebic.eu. Na těchto stránkách lidé najdou nejen informace o městě a jeho památkách, ale také jiné informace, týkající se přírodních zajímavostí v Třebíči, aktivit pro děti, dalších tipů

na výlety, či informace o akcích konaných v tomto městě. Obě zmíněné webové stránky byly před nedávnem vylepšeny a jsou orientovány i na zahraniční turisty. Mimo českého jazyka jsou v provozu také v jazyce anglickém a německém. Kromě webových stránek se město Třebíč propaguje také různými tištěnými průvodci po městě nebo inzercemi v tisku – v turistických magazínech nebo v palubních magazínech vlaků či letadel. Co se týče sociálních sítí, na Facebooku užívá město profilu Tři kápě: Třebíč, na kterém je velmi aktivní, a nabízí zde lidem nejnovější a nejaktuálnější informace o veškerém dění ve městě. K druhé využívané sociální síti patří bezpochyby Instagram s profilem „Město Třebíč“, který je také velmi využíván ke sdílení informací. Město je rovněž propagováno na veletrzích cestovního ruchu v Praze a Brně. Dalo by se tedy říct, že Třebíč využívá dostatečné propagace z hlediska cestovního ruchu.

7 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Hlavním cílem této práce bylo zhodnotit celkový potenciál cestovního ruchu města Třebíč. Dalšími cíly bylo zjistit, jak velký je v tomto městě potenciál a jaký typ potenciálu zde převažuje. Pro výzkum práce byla zvolena Bínova metoda (2002). V této metodě se jednalo především o zhodnocení předpokladů Třebíče a zařazení této destinace v určitých složkách do třech kladných stupňů cestovního ruchu, popřípadě do nultého stupně. Bínova metoda (2002) je vcelku přesná a zahrnuje poměrně všechny možné složky potenciálu cestovního ruchu. Při určování a zařazování oblasti do určitého stupně dané složky docházelo ale někdy k nepřesnostem a některá kritéria tak musela být upřesněna a přizpůsobena danému území. I přes to je zapotřebí zmínit, že každé území při hodnocení potenciálu cestovního ruchu v České republice je rozlohou jinak velké a je tak těžké porovnávat všechna území mezi sebou. Tato metoda je tedy vhodná spíše k porovnávání stejně velkých území.

Pro srovnání Třebíče s jinými městy byla vybrána města s podobně velkou rozlohou. K těm patří např. Aš, Karlovy Vary, Jablonné v Podještědí či Teplice nad Metují. Tato města se nijak výrazně, co se týče potenciálu cestovního ruchu, neodlišují od Třebíče a ve většině případů jsou zařazena také do kategorie s velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu. Zmíněné Karlovy Vary však disponují výjimečným potenciálem a to mimo jiné díky lázeňské funkci.

K získání potřebných informací, k posouzení a vyhodnocení celkového potenciálu, bylo využito zejména internetových stránek. Jednalo se především o oficiální webové stránky města Třebíč, turistický portál města Třebíče, webové stránky městského kulturního střediska Třebíče, portál mapy.cz a mnoho dalších internetových stránek týkajících se tohoto města.

Podle výsledků, které z výzkumu vplynuly a dále byly popsány také ve výzkumných otázkách, bylo zjištěno, že město Třebíč spadá do zóny s velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu. Bylo také potvrzeno, že v Třebíči převládá kulturní subsystém a to především díky kulturně historickým památkám Bazilice

sv. Prokopa, Židovskému hřbitovu a Židovské čtvrti, zapsaným od roku 2003 na Seznam světového dědictví UNESCO. Kromě kulturně historických památek, tvoří kulturní potenciál Třebíče také muzea, kulturní akce, veletrhy či místní produkty. Přírodní potenciál je ve městě Třebíč rozhodně menší, než kulturní. V přírodním subsystému byly všechny složky zařazeny maximálně do prvního stupně, popřípadě do stupně nultého. Několik přírodních památek, jako např. nejmohutnější a nejstarší javor v České republice, se nachází v oblasti označující se jako Třebíčsko a ne přímo ve městě Třebíč, které bylo hodnoceno.

Výsledek šetření by mohl posloužit k dalšímu vývoji potenciálu cestovního ruchu v Třebíči. Podle Jaromíry Hanáčkové, ředitelky Městského kulturního střediska Třebíč, která má na starosti také cestovní ruch v Třebíči, cizince nijak zvlášť nelákají města s památkami zapsanými na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Tuzemských návštěvníků ale neustále roste. Město Třebíč je tedy navštěvováno především tuzemskými turisty, u kterých převažují krátkodobé jednodenní návštěvy. Pokud se návštěvníci ve městě zdrží a přenocují zde, průměrný počet přenocování je podle Ing. Lucie Floriánové, specialistky na cestovní ruch, 2,4. Je tedy dobré poukázat potenciálním návštěvníkům, kteří ve většině případů přijedou do tohoto města pouze za památkami zapsanými na Seznamu kulturního dědictví UNESCO, že mohou v Třebíči navštívit i jiné památky, pozoruhodnosti či místa, že se v tomto městě můžou zdržet i několik dní a spojit tak pobyt s některou kulturní či sportovní akcí konanou v Třebíči. Městu ale nejde pouze o to, aby se turisté ve městě zdrželi delší dobu, ale také o opakovanou návštěvu, tedy aby se do tohoto města návštěvníci co nejvíce vraceli.

Z výzkumných otázek také vyplývají silné a slabé stránky tohoto města. Jak již bylo zmíněno, nejvýznamnější silnou stránkou jsou bezpochyby památky zapsané na Světovém dědictví UNESCO. K těm slabším patří např. doprava, jelikož Třebíč leží mimo hlavní dopravní trasy a především autobusové spojení do tohoto města je velmi omezené nebo parkovací místa.

K rozvoji potenciálu cestovního ruchu dané destinace je vždy zapotřebí zvolit správnou metodu propagace a oslovit tak co nejširší spektrum lidí. Podle

průzkumu všech webových stránek a sociálních sítí byla zodpovězena i pátá výzkumná otázka. Město Třebíč tak disponuje dostatečnou propagací nejen svých významných památek. Je ale také nutné, aby cestovní ruch v dané oblasti nepřekročil únosnou kapacitu cestovního ruchu. To městu Třebíč ale zatím nehrozí.

Návrhem k realizaci častějších návštěv města, ke zvýšení počtu turistů a k jejich delšímu pobytu ve městě Třebíč by mohla být ku prospěchu hromadná vstupenka do několika památek, které se nachází jak přímo ve městě Třebíč, tak i v celém okrese Třebíč. Mohlo by se to týkat památek a zajímavých míst jako jsou Bazilika sv. Prokopa se Zámek Třebíč, Městská věž, Zadní synagoga a Dům Selingmanna Bauera, které se nachází přímo ve městě Třebíč. Dále by k těmto památkám mohl být přidán vstup do Zámku Jaroměřice nad Rokytnou, Muzea řemesel v Moravských Budějovicích, zámku Náměšť nad Oslavou nebo Pivovaru Dalešice. Jelikož se tato města a městys Dalešice nenachází příliš daleko od Třebíče a není v nich tak rozsáhlá nabídka ubytování, lidé by se vždy vraceli do Třebíče. Výhodou by také bylo, že lidé, kteří touží poznat např. zámek v Jaroměřicích, by jejich cestu spojili zároveň s památkami přímo v Třebíči. Dalším doporučením je také realizace nákupu vstupenek přes internet. Návštěvníci by tak nemuseli stát dlouhé fronty ke koupi lístků a mohli by si případně zarezervovat přesný čas prohlídek.

V Třebíči, jak již bylo zmíněno, patří ke slabým stránkám omezené množství parkovišť. Především v centru města mají návštěvníci problém najít parkovací místo. Vyhovujícím místem na vybudování parkoviště by mohlo být současné autobusové nádraží. Město plánuje z důvodů přestupů mezi vlakovou a autobusovou dopravou přemístit autobusové nádraží k vlakovému. Na místě autobusového nádraží by tak mohla být zřízena plocha pro parkování nejen osobních aut, ale také zájezdových autobusů. Toto místo by bylo ideálním z hlediska umístění, jelikož se nachází přímo v centru města a také v blízkosti nejvýznamnějších památek města Třebíč – Basiliky sv. Prokopa a Židovského hřbitova.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ASOCIACE HUDEBNÍCH FESTIVALŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského* [online]. 2019 [cit. 2. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.arskoncert.cz/mhfpd/cz/program.asp>
- [2] BASAŘOVÁ, Miroslava. *Česká republika: atlas pro volný čas 1:500 000*. 1. vydání. Praha: Kartografie Praha, 2001. ISBN: 80-7011-680-3
- [3] BÍNA, Jan. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Časopis Urbanismus a územní rozvoj*. 2002, roč. 5, č. 1 s. 2-11.
- [4] BÍNA, Jan. *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. [online]. 2010 [cit. 19. 4. 2020]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovni ruch/potencialCR/10-potencialCR-vysocina.pdf>
- [5] BLAŽEK T. *Vytíženou výpadovku v Třebíči už není nutné přecházet, otevřeli podchod*. In: IDNES.cz [online]. 2019 [cit. 17. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/vysocina-trebic-starecka-polanka-borovina-chodci-cykliste-prechod-podchod.A190206_455878_jihlava-zpravy_mv
- [6] BOROVIŇSKÝ RYBNÍK. *O rybníku* [online]. 2020 [cit. 17. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.borovinak.cz/index.php/rybnik>
- [7] CAMP.CZ. *Kemp Poušov* [online]. 2018 [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.camp.cz/cs/kempy-cr/pousov/detail/622-camping>
- [8] CÍRKEV. *Církevní turistika* [online]. 2020 [cit. 21. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.cirkev.cz/cs/cirkevni-turistika>
- [9] CYKLOTRASY. *Mapa Třebíčsko* [online]. 2019 [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.cyklotrasy.info/index.php?stranka=oblast&oblast=67>
- [10] ČERNÝ, Radek. *O pohár starosty města Třebíče – 11. ročník rybářských závodů ve feederu*. In: feederpoint.cz [online]. 2019 [cit. 17. 4. 2020]. Dostupné z: <http://feederpoint.cz/2019/08/10/o-pohar-starosty-mesta-trebice-11-rocnik-rybarskych-zavodu-ve-feederu/>

- [11] ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ. *Pozvánka na Festival ptactva 2019* [online]. 2019 [cit. 17. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/pozvanka-na-festival-ptactva-2019/#vysocina>
- [12] ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO. *Třebíč – představení* [online]. 2020 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.unesco-czech.cz/trebic/predstaveni/>
- [13] ČESKÉ HORY. *Cyklotrasy – Přírodním parkem Třebíčsko I.* [online]. 2020 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.ceskehory.cz/cyklotrasy/prirodni-park-trebitsko.html>
- [14] ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ. *Nahlížení do katastru nemovitostí: Zobrazení mapy.* Státní správa zeměměřictví a katastru [online]. 2019 [cit. 23. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.cuzk.cz/Periodika-a-publikace/Statisticke-udaje/Souhrne-prehledy-pudniho-fondu/Rocenka_pudniho_fondu_2020.aspx
- [15] EKEMPY.CZ. *Autokemp Třebíč – Poušov* [online]. 2020 [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.ekempy.cz/kraj-vysocina/trebic/135-autokemp-trebic-pousov>
- [16] FIŠER, Rudolf; NOVÁČKOVÁ, Eva; UHLÍŘ Jiří. *Třebíč: Dějiny města I.* 2. vydání. Třebíč: Akcent, 2004. 241 s. ISBN:80-269-1822-2.
- [17] HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie cestovního ruchu: Evropa.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-093-2.
- [18] HEIDER, Jaroslav; TKÁČ, Vladimír. *Hrady, zámky, tvrze a další turistické zajímavosti: Vysočina I, díl IV.* 1. vydání. Opava: Dědictví národů, 2017. ISBN 978-80-905132-6-6.
- [19] HOTEL ATOM. *Konference* [online]. 2018 [cit. 9. 2. 2020]. Dostupné z: <https://hotelatom.cz/firemni-a-spolecenske-akce/konference/>
- [20] HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu.* 4. upravené vyd. Praha: Idea Servis, 2001, 168 s. ISBN 80-85970-36-8.
- [21] INFOGLOBE. *Řeka Jihlava* [online]. 2020 [cit. 17. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.infoglobe.cz/reky/evropa/ceska-republika/jihlava/ricni-useky/#menu>

- [22] KASOVÁ K. *Navštívili jsme OMS Třebíč*. In: myslivost.cz [online]. 2008 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2008/Kveten---2008/Navstivili-jsme-OMS-Trebic>
- [23] KEMP POUŠOV. *Kemp Třebíč – Poušov autokemp* [online]. 2016 [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.kemppousov.cz/>
- [24] KIRÁL'OVÁ, Alžbeta; STRAKA, Ivo. *Vliv globalizace na marketing destinace cestovního ruchu*. 1. Vydání. Praha: Ekopress, 2013, 227 s. ISBN: 978-80-86929-99-6.
- [25] KLENOVSKÝ, Jaroslav. *Židovské památky Třebíče*. Brno: Akademické nakladatelství Cerm, 2003, 68 s. ISBN 80-7204-285-8.
- [26] KRAJ VYSOČINA. *Ptáčovské rybníky nově přírodní památkou* [online]. 2017 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/ptacovske-rybniky-nove-prirodni-pamatkou/d-4059211>
- [27] MAHEL, Luděk. *Jak kdysi vypadala Stařečka? Ukazuje to nově vystavený model třebíčské čtvrti*. In: trebicky.denik.cz [online]. 2017 [cit. 21. 4. 2020]. Dostupné z: https://trebicky.denik.cz/zpravy_region/jak-kdysi-vypadala-starecka-ukazuje-to-nove-vystaveny-model-trebicske-ctvrti-20170519.html
- [28] MAHEL, Luděk. *Víkend přináší zámeckou slavnost a jarní jarmark*. In: trebicky.denik.cz [online]. 2018 [cit. 18. 2. 2020]. Dostupné z: https://trebicky.denik.cz/zpravy_region/vikend-prinasi-zameckou-slavnost-a-jarni-jarmark-20180420.html
- [29] MAHEL L. *Rybníky Horní a Dolní budou rybáři využívat pro sportovní rybolov*. In: trebicky.denik.cz [online]. 2019 [cit. 2. 3. 2020]. Dostupné z: https://trebicky.denik.cz/zpravy_region/rybniky-horni-a-dolni-budou-rybari-vyuzivat-pro-sportovni-rybolov-20191210.html
- [30] MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akademie vied, 1983, 252 s.
- [31] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Památky UNESCO* [online]. 2019a [cit. 11. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/pamatky/>
- [32] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Slavnosti tři kápí* [online]. 2019b [cit. 17. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/ostatni/slavnosti-tri-kapi/>

- [33] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Oslavy UNESCO* [online]. 2019c [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/oslavyunesco/konference/>
- [34] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Vánoční náměstí Třebíč* [online]. 2019d [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/ostatni/vanocni-namesti-trebic/>
- [35] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Restaurace a pohostinství na Karlově náměstí* [online]. 2019e [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/ostatni/vanocni-namesti-trebic/>
- [36] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Stravování v Třebíči* [online]. 2019f [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/stravovani-v-trebic/>
- [37] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TŘEBÍČ. *Festovaly* [online]. 2019g [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkstrebic.cz/festivally/>
- [38] MÍSTOPISNÝ PRŮVODCE. *Třebíč* [online]. 2019 [cit. 13. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6024/trebic/pocet-obyvatel/>
- [39] MUZEUM VYSOČINY TŘEBÍČ. *O muzeu* [online]. 2016 [cit. 5. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.muzeumtr.cz/o-muzeu.html>
- [40] MUZEUM. *Veletrh muzeí České republiky 2019* [online]. 2019 [cit. 13. 2. 2020]. Dostupné z: <http://emuzeum.cz/akce/domaci-konference-a-seminare/veletrh-muzei-ceske-republiky-2019>
- [41] NĚMČANSKÝ, Milan. *Geografie cestovního ruchu: Obchodní jednání a společenský styk*. 1. Vydání. Karviná: Slezská univerzita Opava, 1996. ISBN 80-85879-33-6.
- [42] OKRESNÍ MYSLIVECKÝ SPOLEK TŘEBÍČ. *Okresní myslivecký spolek Třebíč* [online]. 2019 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://omstrebic.cz/>
- [43] OŽIVENÉ ŽIDOVSKÉ MĚSTO. *Oživené židovské město Třebíč* [online]. 2019 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://ozizim.tode.cz/>
- [44] PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vydání. Praha: Grada, 2011, 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.

- [45] PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.
- [46] PŘIBÍK I. *Plavci v Třebíči si stěžují na čistotu rybníka Kuchyňky*. In: trebicky.denik.cz [online]. 2009 [cit. 17. 2. 2020]. Dostupné z: https://trebicky.denik.cz/zpravy_region/plavci-si-stezuji-na-cistotu-kuchynky-20090929.html
- [47] RAFT.CZ. *Řeka Jihlava* [online]. 2018 [cit. 28. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.raft.cz/morava/jihlava.aspx>
- [48] SEZNAM.CZ. *Základní mapa přesně vyhraněného zkoumaného území Třebíč*. Mapy.cz [online mapa]. 2020 [cit. 28. 2. 2020]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9021628&y=49.2180484&z=12&source=muni&id=5517>
- [49] SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *České lázně* [online]. 2020 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.lecebnelazne.cz/vse-o-laznich/ceskelazenstvi>
- [50] SVOBODOVÁ R. *Horolezecký oddíl, horolezecká stěna*. In: tj-alpin.cz [online]. 2020 [cit. 17. 3. 2020]. Dostupné z: <http://www.tj-alpin.cz/lezecka-stena-2/>
- [51] ŠIMKOVÁ M. *Třebíč čeká v červenci prestižní událost. Mistrovství Evropy v baseballu*. In: IDNES.cz [online]. 2010 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/trebic-ceka-v-cervenci-prestizni-udalost-mistrovstvi-evropy-v-baseballu.A101230_182125_jihlava-zpravy_toi
- [52] TOUŠEK, Václav; KUNC, Josef; VYSTOUPIL, Jiří. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-114-4.
- [53] TROUSIL, Michal; JAŠÍKOVÁ, Veronika. *Úvod do tvorby odborných prací. 2. vydání, rozš.* Hradec Králové: Gaudeamus [i.e. Gaudeamus], 2015, 240 s. ISBN 978-80-7435-542-4.
- [54] TŘEBÍČ. *Expozice Cesty časem* [online]. 2020a [cit. 17. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/expozice-cesty-casem-2019/gs-2358>

- [55] TŘEBÍČ. *O Třebíči* [online]. 2020b [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/o-trebici/ms-30506/p1=30506>
- [56] TŘEBÍČ. *Sport* [online]. 2020c [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/sport/ms-30112/p1=30646>
- [57] TŘEBÍČSKÉ KULTURNÍ LÉTO. *Třebíč se baví* [online] 2020 [cit. 11. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.tkl-trebic.cz/>
- [58] TŘEBÍČ. *Návštěvnost v Třebíči* [online]. 2020 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/v-trebici-stoupa-navstevnost/d-38933>
- [59] TŘEBÍČ ŽIJE. *Sportovní akce v Třebíči* [online]. 2015 [cit. 27. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebiczije.cz/trebic-zije-sportem/sportovni-akce-trebic/>
- [60] TŘEBÍČ ŽIJE. *Sportovní kluby a oddíly* [online]. 2015 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.trebiczije.cz/trebic-zije-sportem/sportovni-kluby/>
- [61] TURISTIKA. *Ptáčovský kopeček* [online]. 2015 [cit. 23. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/ptacovsky-kopecek/detail>
- [62] TURISTICKÝ PORTÁL MĚSTA TŘEBÍČE. *Třebíčské památky* [online]. 2017a [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.visittrebic.eu/pamatky/>
- [63] TURISTICKÝ PORTÁL MĚSTA TŘEBÍČE. *Příroda ve městě* [online]. 2017b [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.visittrebic.eu/prirodni-zajimavosti/priroda-ve-meste/>
- [64] TURISTICKÝ PORTÁL MĚSTA TŘEBÍČE. *Zadní synagoga a Dům Seligmanna Bauera* [online]. 2017 [cit. 13. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.visittrebic.eu/pamatky/zadni-synagoga-a-dum-seligmanna-bauera/>
- [65] TURISTICKÝ PORTÁL MĚSTA TŘEBÍČE. *Ochutnejte Třebíčsko* [online]. 2017 [cit. 31. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.visittrebic.eu/ochutnejte-trebicsko/>
- [66] ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vydání. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

- [67] ZDRAVÁ FARMA. *Jarmark Třebíč* [online]. 2019 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.zdravafarma.cz/uvod/aktuality/481/jarmark-trebic>
- [68] ZÁMEK TŘEBÍČ. *O zámku – Expozice Muzea Vysočiny Třebíč* [online]. 2017 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.zamek-trebic.cz/o-zamku/>
- [69] ZON. *Limonády ZON* [online]. 2020 [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.zon.cz/>
- [70] ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ TŘEBÍČSKA. *Rybníky a mokřady* [online]. 2020a [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://zivpro.trebic.cz/rybniky-a-mokrady/>
- [71] ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ TŘEBÍČSKA. *Fauna Třebíčska* [online]. 2020b [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://zivpro.trebic.cz/fauna-trebicska-1-8/>
- [72] ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ TŘEBÍČSKA. *Flora Třebíčska* [online]. 2020c [cit. 22. 2. 2020]. Dostupné z: <http://zivpro.trebic.cz/flora-trebicska/>

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Bodovací hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR	4
Tabulka 2: Základní informace města Třebíč	20
Tabulka 3: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - přírodní pozoruhodnosti	31
Tabulka 4: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	32
Tabulka 5: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro cykloturistiku	33
Tabulka 6: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	34
Tabulka 7: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč - vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	35
Tabulka 8: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	36
Tabulka 9: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	37
Tabulka 10: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro venkovský turismus	38
Tabulka 11: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro vodní turistiku	38
Tabulka 12: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro horolezectví	39
Tabulka 13: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro závěsné létání	40
Tabulka 14: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	40
Tabulka 15: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	41
Tabulka 16: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	42

Tabulka 17: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kulturně historické památky a soubory	43
Tabulka 18: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – skanzeny a muzea	44
Tabulka 19: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – lázeňská funkce	45
Tabulka 20: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kongresy a konference.....	46
Tabulka 21: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – kulturní akce .	47
Tabulka 22: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – sportovní akce	48
Tabulka 23: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – církevní akce .	48
Tabulka 24: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – veletrhy a tematické trhy.....	49
Tabulka 25: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – místní produkty	50
Tabulka 26: Určení stupně lokalizačních podmínek města Třebíč – příhraniční specifika.....	51
Tabulka 27: Výsledný potenciál cestovního ruchu pro obec Třebíč.....	51

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Basilika sv. Prokopa.....	24
Obrázek 2: Židovský hřbitov	25
Obrázek 3: Židovská čtvrť	26
Obrázek 4: Zámek Třebíč.....	27
Obrázek 5: Třebíčská věž a kostel sv. Martina.....	28
Obrázek 6: Celkový potenciál cestovního ruchu v České republice podle Bíny (2002).....	54
Obrázek 7: Malovaný dům.....	71
Obrázek 8: Řeka Jihlava, Židovská čtvrť, Basilika sv. Prokopa	71
Obrázek 9: Splav Poušov.....	72
Obrázek 10: Rybník Kuchyňka	72
Obrázek 11: Hotel Atom.....	73
Obrázek 12: Ptáčovský kopeček.....	73
Obrázek 13: Koniklec velkokvětý na ptáčovském kopečku	74
Obrázek 14: Ptáčovský rybník.....	74

11 PŘÍLOHY

Příloha 1 - Fotodokumentace

Obrázek 7: Malovaný dům

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 5. 3. 2020

Obrázek 8: Řeka Jihlava, Židovská čtvrť, Basilika sv. Prokopa

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 5. 3. 2020

Obrázek 9: Splav Poušov

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Obrázek 10: Rybník Kuchyňka

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Obrázek 11: Hotel Atom

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Obrázek 12: Ptáčovský kopeček

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Obrázek 13: Koniklec velkokvětý na ptáčovském kopečku

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Obrázek 14: Ptáčovský rybník

Zdroj: vlastní zpracování, foceno 19. 4. 2020

Zadání bakalářské práce

Autor: Michaela Jašová

Studium: I1700465

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Název bakalářské práce: **Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické destinace**

Název bakalářské práce AJ: Evaluating a territory's touristic potential

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl: Cílem práce je zhodnocení potenciálu cestovního ruchu ve městě Třebíč pomocí zvolené metodiky.

Osnova:

OBSAH:

1. Úvod
2. Teoretická východiska
3. Metodický postup
  1. 1. Výzkumné otázky
4. Praktická část
  1. 1. Charakteristika města
  2. 2. Popis předpokladů vybrané destinace pro cestovní ruch
5. Výzkum
  1. 1. Průběh šetření
  2. 2. Shrnutí výsledků
6. Závěr a doporučení
7. Seznam použitých zdrojů
8. Seznam příloh

BÍNA, J. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*. Časopis Urbanismus a územní rozvoj, 2002, roč. 5, č. 1, s.2-11.

PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost cestovního ruchu*. Přeprac. 3. vyd., Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 335 s- ISBN 978-80-7435-329-1.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M., *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracováno a doplněno 2. vyd., Praha: Linde Praha, 2012, 768 s ISBN 978-80-7201-880-2.

TŘEBÍČ. *Třebíč ? město památek UNESCO*. [online]. 2018 [cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.trebic.cz/trebic-mesto-pamatek-unesco/ms-30090/p1=30090>

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Oponent: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 16.3.2015